

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Investiční a spořicí produkty pro mladé v České republice a vybraných zahraničních zemích

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Michal Klášterecký**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Oldřich ŠOBA, Ph.D.

Znojmo, 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci „Investiční a spořicí produkty pro mladé v České republice a vybraných zahraničních zemích“ vypracoval samostatně pod vedením Ing. Oldřicha Šoby, Ph.D. a veškerou použitou literaturu a jiné odborné prameny jsem uvedl v seznamu použitých zdrojů.

Ve Znojmě dne 24. dubna 2013

.....
Michal KLÁŠTERECKÝ

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu své bakalářské práce Ing. Oldřichu Šobovi, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné připomínky a poskytnuté rady, které mi napomohly k vytvoření této bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Michal KLÁŠTERECKÝ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Investiční a spořicí produkty pro mladé v České republice a vybraných zahraničních zemích
Název (v angličtině)	Investment and savings products for young people in the Czech Republic and chosen foreign countries

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem této práce je analyzovat vybrané spořicí produkty pro mladé lidi v České Republice a ve dvou dalších vybraných zemích. Důraz bude kladen na analýzu spořicíh účtů v několika významných bankách. Rovněž je cílem porovnat možnosti spoření a investování ve vybraných zemích, nalézt případné nedostatky a uvést doporučení bankám v oblasti nabídky spořicíh a investičních produktů pro mladé.

Postup práce:

1. Na základě odborné literatury zpracovat teoretickou část bakalářské práce zaměřené na finanční trhy, banky a bankovní produkty
2. Analýza a zhodnocení vybraných současných bankovních produktů vhodných pro mladé lidi
3. Stanovení odlišností, výhod a nevýhod bankovních produktů ve vybraných zemích
4. Na základě zjištěných dat stanovit doporučení pro banky ve vybraných zemích

Metody: Deskripce odborné literatury, analýza a komparace zjištěných dat.

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 287 s. ISBN 978-80-247-2559-8.
2. POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-717-9462-7.
3. REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8.
4. SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. 1. vyd. Praha: Profess, 1997. 532 s. ISBN 80-852-3551-X.
5. SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. *Osobní finance: řízení financí pro každého*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 207 s. ISBN 978-80-247-3813-0.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2013

L.S.

Michal KLAŠTERECKÝ
student

doc. Ing. Milan HRDÝ, Ph.D.
garant studijního oboru

Ing. Oldřich ŠOBA, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce „Investiční a spořicí produkty pro mladé v České republice a vybraných zahraničních zemích“ se zabývá analýzou a komparací spořicíh a investičních bankovníh produktů pro mladé lidi do 26 let. V teoretické části jsou popsány a vysvětleny odborné pojmy, které se vztahují k bankovnímu sektoru. Dále je v teoretické části provedena analýza finančního trhu v České republice, Slovenské republice a ve Velké Británii. Praktická část je zaměřena na analýzu a komparaci spořicíh a investičních produktů. Závěr práce je zaměřen na shrnutí situace na jednotlivých trzích a stanovení doporučení zejména pro české banky v oblasti inovací produktů pro zvolenou cílovou skupinu.

Klíčová slova: spoření, investování, mladí lidé, výnosnost

Abstract

This Bachelor's thesis "Investment and savings products for young people in the Czech Republic and in selected foreign countries" deals with the analysis and comparison of savings and investment banking products for young people under 26 years of age. The theoretical part describes and explains specific terms that apply to the banking sector. It also includes financial market analysis of these products in the Czech Republic, the Slovak Republic and the United Kingdom. The practical part is focused on analysis and comparison of savings and investment products. The conclusion pays attention to the summary of the situation on individual markets and setting up recommendation especially for czech banks in the segment for product innovation for chosen target group.

Keywords: savings, investment, young people, productivity

Obsah

1	ÚVOD.....	8
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	9
3	TEORETICKÁ ČÁST	10
3.1	Finanční trhy.....	10
3.2	Investiční strategie	10
3.2.1	Výnosnost.....	12
3.2.2	Riziko	13
3.2.3	Likvidita	14
3.3	Nabídka bank	15
3.3.1	Spoření a investování	16
3.3.2	Spořicí účty.....	16
3.3.3	Podílové fondy	18
3.4	Analýza trhu	20
3.4.1	Analýza trhu v České republice	20
3.4.2	Analýza trhu ve Slovenské republice.....	23
3.4.3	Analýza trhu ve Velké Británii	25
3.4.4	Srovnání analyzovaných trhů	27
4	PRAKTICKÁ ČÁST	30
4.1	Analýza spořicíh produktů.....	30
4.1.1	Možnosti spoření v České republice	31
4.1.2	Možnosti spoření ve Slovenské republice.....	37
4.1.3	Možnosti spoření ve Velké Británii	41
4.2	Analýza investičních produktů	45
4.3	Srovnání spořicíh a investičních možností.....	46
4.4	Doporučení a návrhy na zlepšení.....	50
5	ZÁVĚR.....	52
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
7	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	56

1 ÚVOD

V minulosti banky poskytovaly pouze základní služby, jako je správa běžných účtů a poskytování úvěrů. V posledních letech se banky snaží nabízet nejrůznější produkty, ať už se jedná o pojištění, nebo investice do dluhopisů, akcií, nejrůznější varianty podílových fondů a další. Banky se snaží získat zákazníky už od jejich dětství. Oslovují děti prostřednictvím jejich rodičů. Nabízejí dětem dětské vkladní knížky a nejrůznější dětská konta. Zaměřují se také na školáky a studenty. Studentům nabízejí kromě klasických studentských účtů také úvěry, například na studium.

Na českém trhu je v současné době dostatečně velká konkurence bank. V posledních letech se bankovní trh co do počtu bank a poboček stabilizoval. Většinu trhu ovládají čtyři banky s největším počtem klientů. Tyto čtyři banky mají své vlastní dceřiné společnosti a i díky jejich pomoci jsou schopny zaujmout široké spektrum zákazníků. České domácnosti mají své úspory uloženy v podobě bankovních vkladů a také na stavebním spoření. V letech 2009 a 2010 měly nejvíce vkladů u bank domácnosti a nefinanční podniky. Stejně dva sektory zároveň čerpaly nejvíce úvěrů.

Na Slovensku došlo v roce 2010 k hospodářskému oživení, které pokračovalo i v roce 2011. Finanční trh byl ve zmíněných letech stabilní, podobně jako v České republice nedošlo k výraznějším změnám. Na Slovensku byl v roce 2010 meziroční nárůst poskytnutých úvěrů o 3,1 %. O 1,2 % narostl také objem vkladů. V letech 2009 a 2010 inflace nepřesáhla 1 %. Výrazný nárůst inflace přišel až v roce 2011.

Ve srovnání se Slovenskem a Českou republikou působí ve Velké Británii v bankovní oblasti obrovská konkurence. Na britském trhu působí několik stovek bank, které zaměstnávají více než 400 000 zaměstnanců. Britské bankovníctví disponuje jedním z největších objemů depozit na světě. V roce 2009 zaznamenal britský hrubý domácí produkt výrazný pokles. V následujících dvou letech však začala ekonomika opět růst.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem této práce je analyzovat vybrané spořicí produkty pro mladé lidi v České Republice a ve dvou dalších vybraných zemích. Důraz bude kladen na analýzu spořicíh účtů v několika významných bankách. Rovněž je cílem porovnat možnosti spoření a investování ve vybraných zemích, nalézt případné nedostatky a uvést doporučení bankám v oblasti nabídky spořicíh a investičních produktů pro mladé.

Z každé z níže uvedených zemí jsou vybrány čtyři banky. V České republice se jedná o Českou spořitelnu, a.s., Komerční banku, a.s., Československou obchodní banku, a.s. a UniCredit bank, a.s. Na Slovensku byly vybrány Slovenská sporiteľňa, a.s. Československá obchodní banka, a.s., UniCredit bank Slovakia, a.s a Poštová banka, a.s. Z Velké Británie byly zvoleny Halifax plc, Barclays Bank plc, Lloyds TSB Bank plc a Bank of Scotland plc.

Práce bude probíhat na základě deskripce odborné literatury, analýzy a komparace zjištěných dat.

V teoretické části jsou k analýze jednotlivých zemí zvoleny roky 2009 a 2010. Tyto roky jsou zvoleny z důvodu nedostupnosti novějších dat, obzvláště dat ze Slovenska. Naopak ve Velké Británii mnohé, pro tuto práci klíčové, instituce běžně neposkytují data z let 2008 a starší. V některých případech jsou u analýzy informace doplněny o rok 2011. Pro účely praktické části této práce lze získat data aktuálnější, proto jsou použity data z roku 2013.

V praktické části budou analyzovány spořicí a investiční produkty pro mladé lidi s důrazem na spořicí účty. Tyto produkty budou hodnoceny podle stanovených kritérií. Kritériem je výnosnost, rizikovost a také likvidita zvolených produktů.

Na základě zjištěných dat bude v praktické části zhodnocena nabídka bank pro mladé lidi a uvedeny charakteristické znaky nabídky pro jednotlivé země. Uvedeno bude rovněž doporučení pro banky v jednotlivých zemích.

3 TEORETICKÁ ČÁST

Tato část práce se zaměřuje na objasnění odborných pojmů, které budou dále použity v praktické části. Bude vysvětlena problematika finančních trhů a analýzy faktorů investičních strategií. Dále se práce zaměří na bankovní nabídku. Tato část práce se také věnuje analýze českého, slovenského a britského finančního trhu.

3.1 Finanční trhy

„Peněžní prostředky mohou potřebovat všechny druhy ekonomických subjektů, a to jak domácnosti, firmy, tak i stát. A je posláním finančních trhů, aby přemísťovaly peníze od přebytkových subjektů (které jich mají v dané době nadbytek) k subjektům deficitním (které si naopak přejí utratit více, než kolika penězi disponují), a to především k těm, jež pro ně mají nejefektivnější využití. Finanční trhy by měly fungovat takovým způsobem, aby disponibilní peněžní prostředky byly směřovány do nejproduktivnějších a nejefektivněji hospodařících podniků neboli, aby byly co nejefektivněji alokovány.“¹

Finanční trh se rozděluje na peněžní a kapitálový trh. Na peněžním trhu se uskutečňují transfery krátkodobých finančních zdrojů se splatností do jednoho roku. Transfery střednědobých a dlouhodobých finančních zdrojů se splatností delší než jeden rok se uskutečňují na kapitálových trzích.²

3.2 Investiční strategie

Nejdříve si vysvětleme pojem investice.

„Investice jsou všeobecně chápány jako záměrné obětování určité přesně známé dnešní hodnoty za účelem získání vyšší, i když ne zcela jisté, hodnoty budoucí. Jsou realizovány prostřednictvím nákupů různých investičních aktiv, a to se záměrem jejich buď krátkodobé, nebo dlouhodobé držby. Finanční investice mají především formu investic do finančních investičních instrumentů, nejčastěji pak do převoditelných a tudíž i obchodovatelných cenných papírů“³

---

¹ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8, str. 28 a 58

² SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. 1. vyd. Praha: Profess, 1997. 532 s. ISBN 80-85235-51-X, str. 12

³ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8, str. 42 a 44

Samotná investiční strategie je nejdůležitější věcí, kterou by si měl každý, kdo chce vstoupit na finanční trhy, důkladně promyslet. Přitom nezáleží na tom, jestli je jeho cílem spořit, nebo investovat. Jinými slovy, bez správně zvolené investiční strategie podstupuje investor velké riziko, že o část vložených peněz přijde. V nejhorším možném případě může přijít i o celý vložený kapitál.

Podívejme se nyní na několik důležitých zásad (pravidel), které by investoři měli vzít na vědomí:

- Nesnažit se „překonat trh“ – Úkolem investora by mělo být dosažení stanovených cílů, nikoliv spekulacemi dosáhnout maximálního zisku.
- Nic není zadarmo – Za vyšší výnos se platí vyšším rizikem.
- Důležitý je investiční horizont – Jinými slovy investice, která je vhodná pro investora v dlouhodobém horizontu, nemusí být výhodná v krátkodobém horizontu, naopak může být i silně ztrátová.
- Minulost se neopakuje – Několikaleté růsty může vystřídat dlouhodobý pokles. Na trzích je příliš výkyvů na to, abychom mohli jejich budoucí vývoj odhadovat na základě minulých výsledků.
- Diverzifikace investic – Diverzifikací dosáhneme rozložení a snížení celkového rizika spojeného s investicemi.
- Bezrizikové investice neexistují – I v případě běžných účtů existují rizika. Jednak kreditní riziko banky a pak také inflace.⁴

Dalším důležitým aspektem, který nesmí investor podceňovat, je dobře zvládnutá psychologie. Psychologie hraje v investování roli důležitou, nicméně samotné její zvládnutí investorovi úspěch nezaručí.

„Psychologie hraje v investování důležitou roli, ale jinou, než si většina lidí myslí. Poměrně často se vyskytuje představa, že psychologie hýbe kapitálovým trhem a že porozumění této hybné síle představuje recept na úspěšné zvládnutí burzovních spekulací. Ve skutečnosti však mezi úspěšnými investičními profesionály nejsou prakticky žádní

---

⁴ KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 287 s. ISBN 978-80-247-2559-8, str. 13-14

skuteční studování psychologové. Kdyby psychologie byla klíčem k bohatství, bylo by jejich zastoupení mezi investory mnohem silnější.“⁵

Nikdy také nesmíme podléhat klamu, že máme dostatek kvalitních informací pro výběr správných akcií či fondů. Všechny informace, které máme, jsou již zastaralé a obvykle už je mají i ostatní investoři. Ve vyjimečných případech lze identifikovat problémy nebo příležitosti trhu, nicméně nemá smysl předpokládat, že jsme schopni pravidelně předpovídat výnosy jednotlivých akcií. Investoři by se měli zdržet jakýchkoli citových vazeb na své investice. Emoce nemají se správným investičním rozhodováním nic společného. Při výběru vhodného finančníka, který nám bude investice spravovat, bychom se měli vyvarovat takových, jejichž vystupování je arogantní a příliš sebevědomé. Nadměrná sebedůvěra je zaručeným receptem na problémy.⁶

3.2.1 Výnosnost

*„V případě finančních investic, které jsou realizovány především za účelem co nejvyššího zhodnocení do nich vložených peněžních prostředků, bývá všeobecně za kritérium hodnocení efektivnosti považována jejich výnosnost. Výnosnost finančních investic je investičním kritériem udávajícím míru zhodnocení peněžních prostředků vložených do určitého finančního investičního instrumentu (nebo investičního portfolia) za určité časové období.“*⁷

U výnosů je důležité rozlišovat dlouhodobý a krátkodobý horizont.

Dlouhodobý trend, který bývá častěji vzestupný, je střídán krátkodobými výkyvy. Oba trendy jsou pro jednotlivé typy investic v rovnováze. V dlouhodobém horizontu je výnos obvykle vyšší u akcií a naopak menší u obligací a bankovních vkladů. U obligací bývají výkyvy cen podstatně nižší, stejně jako výnosy.⁸

---

⁵ KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 287 s. ISBN 978-80-247-2559-8, str. 45

⁶ KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 287 s. ISBN 978-80-247-2559-8, str. 50-51

⁷ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8, str. 145

⁸ KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 287 s. ISBN 978-80-247-2559-8, str. 15

3.2.2 Riziko

Riziko je druhou a neméně důležitou položkou, kterou musíme vzít v úvahu při vytváření vhodné investiční strategie. Investor by měl zohlednit jednak samotné investiční riziko (tzn. počítat s případným poklesem hodnoty produktu) a bankovním rizikem (možností platební neschopnosti banky, nebo jejího krachu). Nejdříve se podívejme na rizika bankovní a jejich omezení.

Banky jsou povinny dodržovat určitá pravidla a zásady obezřetného podnikání. Jedná se o:

- povinnosti v oblasti kapitálové přiměřenosti, řízení likvidity, úvěrové angažovanosti,
- dodržování zásad kvalifikace pohledávek a tvorby rezerv a opravných položek, vytváření portfolií cenných papírů a krytí rizika jejich znehodnocení opravnými položkami,
- dodržování omezení a podmínek pro provádění některých obchodů (např. povinnost vytvářet povinné minimální rezervy).⁹

Nyní, když máme dostatek informací o výnosech i rizicích, si pojdme definovat jejich vzájemný vztah.

Výnosy a rizika od sebe nemůžeme oddělovat, protože spolu vzájemně souvisejí. Platí pro ně dvě podstatné zákonitosti. „*Vyžadujeme-li vysoké výnosy, musíme podstoupit vysoké riziko. Podstoupíme-li vysoké riziko, nemáme žádnou záruku, že dosáhneme vysokých výnosů.*“¹⁰

V případě, že na chvíli nebudeme uvažovat riziko poklesu kapitálové hodnoty (akcií, podílových fondů a dalších produktů), tak jsou peníze investora ohroženy dvěma riziky. Jsou jimi inflace a krach obchodní banky.

„Inflace je růst cen neboli zmenšování kupní síly peněz. A mějme přitom na paměti: inflace je zmenšování kupní síly peněz, nikoliv kupní síly lidí. Inflace zmenšuje množství zboží a služeb, které si můžeme koupit za peněžní jednotku (za korunu). Ale nezmenšuje množství zboží a služeb, které si můžeme koupit za náš důchod. Inflace totiž zvyšuje nejen ceny zboží

---

⁹ SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. 1. vyd. Praha: Profess, 1997. 532 s. ISBN 80-85235-51-X, str. 50

¹⁰ KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 287 s. ISBN 978-80-247-2559-8, str. 16

*a služeb, ale všechny ceny – tedy také mzdy, nájemné, úroky a ceny ostatních výrobních faktorů.*¹¹

*„Druhým rizikem je ztráta peněz krachem obchodní banky nebo družstevní záložny. I toto riziko je v moderní době dobře ošetřeno, jednak pojištěním vkladů a jednak případnou státní pomocí bance nebo družstevní záložně v situaci, že některá krachuje. Ve všech vyspělých zemích jsou vklady na účtech u bank a družstevních záložn pojištěny. Žádná jiná finanční aktiva (například dluhopisy, směnky, akcie, podílové fondy, penzijní připojištění, životní pojištění) pojištěna nejsou. V České republice jsou s účinností od 15. prosince 2008 pojištěny vklady na účtech u bank a družstevních záložn do výše 50 000 eur, přičemž spoluúčást vkladatele je nulová. Navíc dosavadní praxe ukazuje, že ve vyspělých zemích žádná velká obchodní banka nemůže zbankrotovat. Proto peníze představují velice bezpečné aktivum.*¹²

3.2.3 Likvidita

Jednou z vlastností, které nemůžeme při výběru vhodného investičního či spořicího produktu přehlédnout, je bezpochyby likvidita.

*„Těžištěm řízení likvidity je udržování stálé schopnosti banky plynule uhrazovat závazky vůči klientům a bankám. Likviditu banky zajišťují pomocí držení hotovosti a rychle likvidních aktiv na potřebné výši, zabezpečením přiměřeného peněžního toku a pomocí vhodné diverzifikace depozit apod.*¹³

Z předchozího odstavce tedy vyplývá, že se banky musí neustále snažit udržovat dostatek likvidních aktiv a hotovosti, aby mohly dodržet své závazky vůči klientům.

Aby banky vyhověly poptávce po likviditě, mohou kromě prodeje cenných papírů spoléhat na získání likvidity pomocí úvěru. Riziko likvidity souvisí s důvěrou. Existuje několik

---

¹¹ HOLMAN, Robert. *Základy ekonomie: pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 372 s. ISBN 80-7179-890-8, str. 287

¹² JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3, str. 376 - 377

¹³ SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. 1. vyd. Praha: Profess, 1997. 532 s. ISBN 80-85235-51-X, str. 374

funkcí důvěry v banky. Uvažována je výše kapitálu banky, stabilita výnosů, transparentnost banky a státní garance.¹⁴

Pojem likvidita znamená dostupnost jmění ze strany majitele. Přesněji za jak dlouho můžeme mít v ruce hotovost, když ji budeme potřebovat. Nejvíce likvidní jsou samozřejmě bankovky a peníze na běžném účtu. Nejméně likvidní jsou nemovitosti a některé problematické investice, které mohou nabízet vysoké zhodnocení, ale jsou z časového hlediska těžko převoditelné na peněžní prostředky.¹⁵

3.3 Nabídka bank

Bankovním produktem může být finanční instrument nebo finanční služba.

Bankovní produkty z hlediska jejich účelu můžeme rozdělit do následujících skupin (z pohledu klienta banky):

- Úvěrové bankovní produkty.
- Vkladové bankovní produkty.
- Ostatní druhy bankovních produktů.¹⁶

Banky na lokální bázi jsou důležitým prvkem národního hospodářství, mezinárodní banky a bankovníctví celkově má klíčovou roli ve světové ekonomice a v mezinárodním finančním systému. Banka se stává mezinárodní až tehdy, jakmile vstoupí na trh za hranicemi mateřské země. Stane se tak v důsledku nabídky produktů a služeb zahraničním klientům nebo založením pobočky v cizině.¹⁷

Největší světové banky podle výše celkových aktiv (mld. USD) jsou následující. UBS (SUI), Citigroup (USA), Mizuho Financial Group (JAP), HSBC Holding (UK), Credit Agricole Groupe (FRA). Polouček dále uvádí, že: „V důsledku aktuálních vývojových trendů ve světovém hospodářství a mezinárodním finančním systému se podoba

---

¹⁴ POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-717-9462-7, str. 290

¹⁵ SMRČKA, Luboš. *Osobní a rodinné finance: (svět rodinných financí - jak spořit a rozmnožovat majetek)*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 258 s. ISBN 978-80-86946-41-2, str. 52

¹⁶ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8, str. 80

¹⁷ POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-717-9462-7, str. 638

*mezinárodního bankovníctví značně mění. Tradiční pilíře mezinárodního komerčního bankovníctví – přijímání vkladů a poskytování úvěrů – jsou ve stále rostoucí míře vytlačovány sofistikovanými finančními produkty a neúvěrovými aktivitami.*¹⁸

Lze tedy snadno odvodit, že finanční trhy nabízejí v současné době velké množství možností jakým způsobem a do jakých produktů investovat. Je dáno historickým vývojem, že největší banky se nacházejí v Evropě, USA a Japonsku. V posledních několika letech můžeme také zaznamenat velký vzestup čínských bankovních institucí.

3.3.1 Spoření a investování

Mezi spořením a investováním je zásadní rozdíl. Spoření je uchovávání peněz a může jím být například přesun peněz z běžného účtu na spořicí účet (včetně stavebního spoření) či termínový účet. Spořením se peníze dále zhodnocují a klientům jsou připisovány úroky. Existuje záruka výplaty jistiny. Vklady na účtech u bank a družstevních záložen jsou pojištěny. Naproti tomu investování je přeměna peněz na jiná, ve většině případů finanční, aktiva označovaná jako investice. Jsou jimi dluhopisy, směnky, akcie, podílové listy, penzijní připojištění, životní pojištění a další. Investováním se také označuje koupě nemovitostí. Pro investory přináší tyto investice velké množství dalších rizik, zejména úvěrové, úrokové, akciové, komoditní a měnové riziko. V případě těchto rizik stát nijak nezasahuje, to znamená, že investice nejsou státem pojištěny a celé riziko je na daném investorovi. V některých případech se mohou investice znehodnocovat a neexistuje záruka výplaty jistiny.¹⁹

3.3.2 Spořicí účty

„Spořicí účet v porovnání s běžným účtem je spojen s poměrně vysokým úročením s tím, že základní bankovní operace jsou spojeny s vyššími poplatky. I když se výnosnost z vkladu na spořicím účtu může jevit pro někoho nízká, je třeba si uvědomit, že vyšší výnosnosti drobný klient na finančním trhu dosáhne velice obtížně, či spíše vůbec nedosáhne. Pro drobné klienty je spořicí účet srozumitelný, velice bezpečný a výnosný způsob zhodnocení peněz.

---

¹⁸ POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-717-9462-7, str. 642

¹⁹ JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3, str. 375

Reálné zhodnocení je dáno rozdílem mezi úrokovou mírou (sníženou o zdanění) a očekávanou inflací. ²⁰

Vkladové (depozitní) bankovní produkty umožňují obchodním bankám získávat potřebné peněžní zdroje, jejím klientům pak umísťovat své disponibilní peněžní prostředky do finančních investic. Vkladové bankovní produkty je možno rozdělit do dvou základních skupin, a to na:

- Nákupy vkladů od klientů obchodních bank.
- Prodej bankovních dluhopisů bankovním klientům.

Z hlediska formy je možno rozlišovat následující typy bankovních vkladů:

- Vklady na bankovních účtech.
- Vklady na vkladních knížkách.
- Speciální druhy úsporných vkladů.

Z hlediska vázanosti lze bankovní vklady členit do dvou základních skupin, a to na:

- Vklady na požádání (na viděnou).
- Vklady termínové (termínované).

Obchodní banky jsou rovněž emitenty různých druhů bankovních dluhopisů, a to jak peněžního, tak i kapitálového trhu. Mezi bankovní dluhopisy emitované obchodními bankami patří především:

- Depozitní certifikáty.
- Směnky.
- Bankovní obligace.
- Hypoteční zástavní listy (hypoteční obligace).²¹

---

²⁰ JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3, str. 281

²¹ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8, str. 88 - 93

3.3.3 Podílové fondy

Trhy cenných papírů se rozdělují na primární a sekundární, „podle toho, jedná-li se o nové emise cenných papírů poprvé uváděné na finanční trh, nebo se obchoduje s cennými papíry již dříve vydanými, je možno rozlišovat primární a sekundární trhy cenných papírů, a to bez ohledu na to, zda se jedná o krátkodobé cenné papíry peněžního, nebo o dlouhodobé cenné papíry kapitálového trhu.“ A dále rozděljuje trhy na veřejné a neveřejné. Obchody probíhající na primárních i sekundárních trzích mohou probíhat na trhu veřejném, nebo neveřejném. Na veřejných trzích mohou obchodovat všichni zájemci, kdežto na neveřejných trzích obchoduje pouze několik kupců, dle individuálně stanovených podmínek.²²

Fondy můžeme dělit podle několika hledisek. Jsou to například fondy otevřené a uzavřené, nebo fondy růstové a výnosové. Podrobněji si rozdělíme fondy podle druhu aktiv, do kterých podílové fondy investují, uvedme si některé z nich:

- Fondy peněžního trhu – Jsou nejméně rizikové a vykazují nejnižší výnosnost. Tyto fondy investují např. do dluhopisů se splatností do jednoho roku (včetně státních pokladničních poukázek).
- Dluhopisové fondy – Mírně rizikovější než fondy peněžního trhu. V řádu let vykazují mírně vyšší výnosnost. Existují např. státní, bankovní, podnikové a další druhy dluhopisů.
- Akciové fondy – Podstatně rizikovější ve srovnání s dluhopisovými fondy a fondy peněžního trhu. V řádu desítek let vykazují mírně vyšší výnosnost než fondy dluhopisové. Rizikovost záleží na typu společností do, nichž fondy investují.
- Smíšené fondy – Jejich portfolio je složeno s akcií a dluhopisů. Jejich výnosnost a rizikovost je vyšší než čistě dluhopisové fondy a zároveň nižší než akciové fondy
- Zajištěné fondy – Investorům je nabízena účast na růstu akciového trhu, pokud trh klesá, nabízejí správci fondů vrácení peněz. Existují fondy na dobu určitou a dobu neurčitou. Relativní bezrizikovost je vykoupena vyššími poplatky za správu fondů.

---

²² REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8, str. 54 - 55

- Fondy fondů – Investují do podílových listů jiných podílových fondů. Poplatky za správu jsou zde vyšší.
- Nemovitostní fondy – Prostřednictvím nemovitostních fondů mohou investoři nepřímo investovat do nemovitostí. Výnosnost těchto fondů je podstatně nižší než výnosnost samotného nemovitostního trhu.²³

Standardní cenné papíry fondů kolektivního investování jsou sice podobné některým druhům „klasických“ cenných papírů, avšak vývoj jejich tržních cen (resp. aktuální hodnoty) závisí největší měrou na hodnotě majetku připadajícího na příslušný podílový list či akcii. To znamená, že vývoj jejich tržních cen (resp. aktuálních hodnot) závisí na vývoji tržních cen (kurzů) jiných investičních aktiv, jež jsou obsažena v portfoliích, která správci fondů kolektivního investování vytvořili z peněz individuálních investorů a která spravují. Přitom se může jednat nejen o portfolia tvořená „klasickými“ finančními investičními instrumenty, nýbrž i o portfolia tvořená aktivy hmotnými (reálnými), jakož i různými druhy finančních nebo komoditních derivátů, resp. podílových listů či akcií jiných fondů kolektivního investování apod.²⁴

Pro účely praktické části této práce budou důležité převážně akciové podílové fondy v rámci kolektivního investování. Kolektivní investování může být definováno následovně.

„Fondy kolektivního investování, v jejichž rámci největší zastoupení mají podílové fondy, jsou jednotky zřízené správcovskými (investičními) společnostmi za účelem shromažďování peněz, které následně investují ve formě termínových vkladů, dluhopisů, akcií, nemovitostí, podílových listů jiných podílových fondů atd. Jelikož sdružují mnoho investorů (podílníků), jedná se o kolektivní investování. Investor po vložení peněz do fondu obdrží podílové listy, což jsou cenné papíry dokládající podíl na majetku fondu, či akcie.“²⁵

---

²³ JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3, str. 407 - 414

²⁴ REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8, str. 201

²⁵ JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3, str. 405

3.4 Analýza trhu

„Smyslem analýzy trhu, jeho charakteristik a trendů je najít možnosti trh segmentovat, tj. rozdělit do obchodně zajímavých a specificky odlišených částí. V současné době totiž firmy výjimečně oslovují všechny zákazníky na trhu jedním produktem (tzv. unifikace trhu), ale naopak pracují s trhem diferencovaně, tzn. že vytváří specializovanou nabídku pro různé zákaznické skupiny.“²⁶

3.4.1 Analýza trhu v České republice

Bankovní sektor v České republice byl v roce 2011 odolný vůči přetrvávající nejistotě na světových finančních trzích. K likviditě a celkové stabilitě sektoru přispívá vysoký podíl financování bank v ČR pomocí klientských vkladů. Lze totiž obecně říci, že v případě problémů s likviditou jsou vklady od klientů spolehlivější než zdroje z mezibankovního trhu. Ukazatel poměru vkladů k úvěrům je v České republice stabilní a dosahuje 137 %. Hodnota tohoto ukazatele udává, že úvěry poskytnuté klientům jsou z více než 100 % financovány vklady klientů. Z tohoto pohledu se bankovní sektor ČR řadí mezi nejstabilnější v Evropě. Lepší ukazatel už má jen Lucembursko a Belgie. Struktura subjektů finančního trhu ČR je dlouhodobě stabilní. Ve většině sektorů dochází pouze k minimálním změnám v počtu působících subjektů. K 31. 12. 2011 působilo na finančním trhu ČR čtyřicet čtyři bank, z toho bylo pět stavebních spořitelen. Nejvýznamnější roli mají tři největší finanční skupiny (Česká spořitelna, Komerční banka a Československá obchodní banka). Tyto banky pomocí svých dceřiných společností pokrývají i další navazující produkty finančního trhu.²⁷

Během roku 2009 v ČR výrazně poklesl hrubý domácí produkt a to o 4,5 %. K mírnému oživení došlo v následujícím roce, kdy růst dosahoval 2,5 %. V roce 2011 byl naměřen růst 1,9 %. Inflace v České republice rostla jen mírně. O 0,6 % v roce 2009, o dalších 1,2 % v roce 2010 a o 2,1 % v roce 2011.²⁸

---

²⁶ KOZEL, Roman. *Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 280 s. ISBN 80-247-0966-X, str. 27

²⁷ Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 7. června 2012, 4. září 2012 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

²⁸ Makrodata a EU. *Finance.cz* [online]. [2012] [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/makrodata-eu/>

V České republice se klienti mohou setkat s několika typy spořicíh a investičních produktů. My se budeme zabývat těmi v bankách běžně nabízenými. Nejčastěji banky nabízejí běžné účty, které v současné době nabízejí snad všechny klasické banky. Běžný účet mají v nabídce pro soukromé osoby i podnikatele. Takovýto běžný účet slouží pro hotovostní i bezhotovostní platební styk. Návaznost na tento typ účtu mají také platební karty, které slouží klientům jako nástroj, díky kterému přistupují ke svému účtu. Pro účely spoření je ovšem tento produkt naprosto nevhodný. Běžně totiž dosahuje zhodnocení dokonce méně než 0,2 % p. a.

Pro mladé lidi mají některé banky v nabídce speciální spořicí účty. Spořicí účet nabízí v České republice více než 20 bank. Více než jednu variantu spořicíh účtů nabízí hned několik bank. Tyto spořicí účty pro mladé jsou vždy omezeny určitou věkovou hranicí. Zpravidla konta s označením jako jsou Junior, Dětské konto a další, mohou mladí lidé využívat do svých 15 let. Další obvyklé hranice jsou ve věku 18 a 26 let. Nabídka spořicíh účtů pro mladé je v ČR významně menší v porovnání s nabídkou běžných spořicíh účtů. Podrobněji jsou rozebrány v praktické části.

Vkladní knížky jsou další možností jak spořit. Tento způsob spoření je v České republice populární již několik desetiletí. V posledních několika letech ovšem velká část bank od nabídky vkladních knížek upouští. Klienti mohou získat vkladní knížku s různými specifiky.

„Vkladní knížky jsou zúčtovatelné tiskopisy, na něž lze ukládat peněžní prostředky ve formě úspor. Přijetí vkladu potvrdí peněžní ústav vkladní knížkou upravenou tak, aby z ní byla zřejmá výše vkladu, jeho změny a konečný stav. Vkladní knížky jsou bez výpovědní lhůty nebo s výpovědní lhůtou. Mohou být vystaveny na doručitele nebo na jméno.“²⁹

Z tabulky č. 1 je možné vidět, že největší podíl na úsporách českých domácností mají bankovní vklady. Ve formě bankovníh vkladů je uloženo 41,2 mld. EUR což je 49,8 % podíl na celkových úsporách domácností. Lze tedy říci, že české domácnosti jsou více konzervativní a nejsou ochotny riskovat a vázat své vklady na delší časový horizont. Podíl penzijních fondů, životních pojištění a podílových fondů není tak vysoký, jako ve finančně vyspělých zemích.

---

²⁹ SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. 1. vyd. Praha: Profess, 1997. 532 s. ISBN 80-85235-51-X, str. 250

Tabulka č. 1: Struktura úspor českých domácností v roce 2010

Typ úspor	mld. EUR	podíl (v %)	Kč/obyv.
Bankovní vklady	41,2	49,8	103 100
Stavební spoření	14,9	18,0	37 300
Podílové fondy	7,7	9,4	19 300
Jiné cenné papíry	2,4	2,9	6 000
Rezervy pojištění	9,5	11,5	23 800
Penzijní fondy	6,9	8,4	17 300

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z Ministerstva práce a sociálních věcí³⁰

„Rozložení důchodů ve společnosti je důležitým aspektem sociální stability i ekonomického rozvoje každého státu.“³¹

V roce 2009 byly průměrné hrubé peněžní příjmy v České republice 175 831 Kč, čisté peněžní příjmy 148 820 Kč, příjmy ze závislé činnosti 106 069 Kč, příjmy z podnikání 27 191 Kč, důchody 30 747 Kč. Všechny uvedené hodnoty jsou průměrné na jednu osobu.³²

Analyzujme si nyní, z jakých zdrojů pocházejí bankovní vklady. Následující tabulka č. 2 udává celkový objem vkladů v letech 2009 a 2010 a jejich absolutní a procentuální změnu v %. Z tabulky je patrné, že největší absolutní nárůst vkladů mají domácnosti, konkrétně 90,4 miliard korun. Největší procentuální nárůst pak zaznamenali nerezidenti, u kterých byl meziroční nárůst o 20,1 %.

³⁰ Úspory obyvatelstva v ČR a v Evropě. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 2010 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/8901/Priloha_4.pdf

³¹ *Ekonomická revue*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita, 2012, roč. 15, č. 1. ISSN 1212-3951, str. 5

³² *Ekonomická revue*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita, 2012, roč. 15, č. 1. ISSN 1212-3951, str. 14

Tabulka č. 2: Rozdělení vkladů u bank v ČR (mld. Kč)

Ekonomický sektor	Vklady u bank (mld. Kč)			
	2009	2010	změna	změna (v %)
Domácnosti	1 551,3	1 641,6	90,4	5,8
Nefinanční podniky (vč. ostatních institucí)	610,7	632,9	22,2	3,6
Vládní instituce	306,4	284,6	-21,7	- 7,1
Finanční instituce	118,0	116,6	- 1,4	- 1,2
Nerezidenti	74,2	89,1	14,9	20,1
Neziskové instituce	37,7	23,2	-14,5	-38,4
Celkem	2 698,2	2 788,1	89,9	3,3

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z Ministerstva financí ČR³³

3.4.2 Analýza trhu ve Slovenské republice

V roce 2010 došlo na Slovensku k silnému hospodářskému oživení. Pozitivní trend slovenské ekonomiky pokračoval i v roce 2011, nicméně ve srovnání s rokem předchozím dynamika hospodářského růstu zpomalila. V první polovině roku 2011 docházelo k postupnému zlepšování ekonomické výkonnosti a následně mírným zpomalením ve 3. čtvrtletí, které souviselo s prohloubením nedůvěry na finančních trzích v důsledku krize některých ekonomik Eurozóny. Hrubý domácí produkt zaznamenal meziroční zvýšení o 4,2 % v roce 2010 a další zvýšení o 3,3% v roce 2011. Vývoj byl měřen ve stálých cenách.³⁴

Inflace na Slovensku byla velmi nízká v letech 2009 a 2010. V prvním zmíněném roce vzrostla o 0,9 % a v druhém pouze o 0,7 %. Razantnější růst inflace zaznamenalo Slovensko až v roce 2011, kdy činila inflace 4,1 %.³⁵

„Zhoršení výhledu ekonomického růstu jako jednoho z mnoha ekonomických ukazatelů pocítily domácí banky při svých aktivitách. V druhém půlroce se začalo zpomalovat tempo

³³ Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011. Ministerstvo financí České republiky [online]. 7. června 2012, 4. září 2012 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

³⁴ Výročná správa 2011. Národná banka Slovenska [online]. [2012] [cit. 2012-12-09]. Dostupné z:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/VyrocnáSprava/VSNBS11.PDF

³⁵ Makrodata a EU. Finance.cz [online]. [2012] [cit. 2012-12-15]. Dostupné z:

<http://www.finance.cz/makrodata-eu/>

*růstu úvěrů domácností. Některé banky uváděly jako jeden z nejvýznamnějších důvodů pokles poptávky po nových úvěrech na bydlení ze strany domácností, který byl negativně ovlivněn zejména důvěrou obyvatelstva. V tomto období se zpomaloval také růst úvěrů podnikům. Druhý půlrok 2011 také přinesl oslabení růstu ziskovosti v bankovním sektoru.*³⁶

Počet subjektů v sektoru peněžních finančních institucí se v roce 2011 ve vztahu k roku předchozímu snížil o dva. Přibyly tři pobočky zahraničních bank a počet fondů peněžního trhu se snížil o pět. Struktura ostatních finančních zprostředkovatelů se za poslední rok výrazněji nezměnila. Například přírůstek dluhopisových fondů byl kompenzován sloučením fondů v jiných kategoriích. Struktura subjektů finančního trhu k 31. 12. 2011 byla následující. Na Slovensku působilo třicet dva bank a poboček zahraničních bank, osmnáct leasingových společností, osm společností splátkového financování, sedm faktoringových společností, třicet devět pojišťoven a poboček zahraničních pojišťoven, osm správcovských společností, dvacet obchodníků s cennými papíry, šest správcovských důchodových společností, pět doplňkových důchodových společností a další.³⁷

Tabulka č. 3 udává výši vkladů na Slovensku pro jednotlivé ekonomické sektory v letech 2009 a 2010. Nejvýraznější nárůst v absolutním měřítku zaznamenal sektor obyvatelstva s celkovým nárůstem 1 077 002 Eur vůči roku 2009. Naopak největší pokles 1 045 333 Eur zaznamenaly peněžní finanční instituce. Finanční pomocné instituce měly nejvýraznější procentuální nárůst, naopak peněžní finanční instituce největší procentuální pokles. V součtu všech ekonomických sektorů byl v roce 2010 celkový nárůst vkladů 474 967 000 Eur. To znamená nárůst o 1,2 % ve srovnání s rokem předchozím.

---

³⁶ Analýza slovenského finančního sektora za rok 2011. *Národná banka Slovenska* [online]. [2012] [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/AnalyzaSFS2011.pdf

³⁷ Výročná správa 2011. *Národná banka Slovenska* [online]. [2012] [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/Vyrocnasprava/VSNBS11.PDF

Tabulka č. 3: Rozdělení vkladů u bank na Slovensku (tis. Eur)

Ekonomický sektor	Vklady u bank (tis. Eur)			
	2009	2010	změna	změna (v %)
Nefinanční společnosti	8 625 175	9 216 008	590 833	6,9
Ostatní finanční sporstředkovatelé	872 553	630 417	- 242 136	-27,8
Finanční pomocné instituce	291 416	488 967	197 551	67,8
Pojišťovny a penzijní fondy	840 610	854 917	14 307	1,7
Veřejná správa	1 976 650	1 814 005	- 162 645	- 8,2
Domácnosti (živnosti)	826 144	842 198	16 054	1,9
Obyvatelstvo	20 586 165	21 663 167	1 077 002	5,2
Neziskové instituce sloužící domácnostem	590 294	619 628	29 334	5,0
Peněžní finanční instituce	3 494 716	2 449 383	-1 045 333	-29,9
Celkem	38 103 723	38 578 690	474 967	1,2

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z Národní banky Slovenska³⁸

3.4.3 Analýza trhu ve Velké Británii

Britské bankovníctví vytváří 3,5 % HDP, disponuje třetím největším objemem depozit na světě (lépe na tom je už jen USA a Japonsko) a zaměstnává 470 000 lidí. Centrální banka Bank of England je druhou nejstarší dosud činnou emisní bankou. V Británii působí mnoho univerzálních bank (např. Halifax, Barclays, Lloyds TSB, Bank of Scotland a další), které poskytují velké množství služeb, jako jsou běžné účty, vklady, úvěry a další. Na trhu je více než 170 zahraničních bank ve formě poboček, nebo reprezentační kanceláře. V zemi působí kolem 60 stavebních spořitelů, jejichž činností musí být z minimálně 75 % poskytování hypoték a úvěrů pro vybavení domácností. Pojišťovnictví vytváří 2,5 % HDP. Britský pojišťovací trh je velmi konkurenční, většina pojišťoven nabízí všeobecné pojištění, jako jsou auta, nebo pojištění domácností. Necelá pětina z nich zprostředkovává pojištění dlouhodobější (např. životní, nebo penzijní). Na Britský pojišťovací sektor připadá téměř desetina světových příjmů z pojistného.³⁹

³⁸ Vklady. *Národní banka Slovenska* [online]. [2012] [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/menova-a-bankova-statistika/zdrojove-statisticke-udaje-penaznych-financnych-institucii/vklady>

³⁹ Velká Británie: Finanční a daňový sektor. *Businessinfo* [online]. 26. 9. 2012 [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/velka-britanie-financni-a-danovy-sektor-19074.html#sec3>

Monetární politika a Devizový Vyrovnávací Účet je řízen centrální bankou Velké Británie. V roce 1997 vláda zplnomocnila centrální banku Velké Británie k nastavení úrokových sazeb nezávisle na vládě.⁴⁰

Vývoj hrubého domácího produktu ve Velké Británii byl v posledních letech následující. V roce 2009 zaznamenala Británie největší pokles HDP od roku 1979, pokles činil 4 %. V následujícím roce došlo k oživení ekonomiky a HDP vzrostlo o 1,8 %. Pro rok 2011 činil růst 0,9 %. Inlace rostla jen mírně. V roce 2009 byl zaznamenán růst 2,2 % a v roce následujícím 3,3 %.⁴¹

Celkový objem vkladů ve Velké Británii činil 1 401 miliard liber za rok 2009. V roce následujícím objem vkladů vzrostl na 1 442,7 miliard liber. Tento růst způsobilo především zvýšení vkladů v sektoru finančních zprostředkovatelů. Na rozdělení vkladů u bank ve Velké Británii dle jednotlivých ekonomických sektorů se podrobněji zaměřuje tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Rozdělení vkladů u bank ve Velké Británii (mld. liber)

Ekonomický sektor	Vklady u bank (mld. liber)			
	2009	2010	změna	změna (v %)
Nefinanční společnosti	385,5	378,2	- 7,3	- 1,9
Výrobní společnosti	44,8	48,1	3,3	7,4
Konstrukční společnosti	18,7	17,9	- 0,8	- 5,3
Realitní a stavební společnosti	35,7	35,4	- 0,3	- 0,8
Poskytovatelé služeb	182,2	187,3	5,1	2,8
Ostatní	104,2	89,4	-14,8	-14,2
Ostatní finanční společnosti	1 015,5	1 064,5	49,0	4,8
Finanční zprostředkovatelé	712,8	806,1	93,3	13,1
Pojišťovny a penzijní fondy	57,7	53,5	- 4,2	- 7,3
Pomocné finanční činnosti	245,0	204,8	-40,2	-16,4
Celkem	1 401,0	1 442,7	41,7	3,0

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z Bank of England⁴²

⁴⁰ HEWITT, Sue. *Europe review 2003/04: the economic and business report*. London: Kogan Page, 2003. 403 s. ISBN 07494 40678, str. 396

⁴¹ Makrodata a EU. *Finance.cz* [online]. [2012] [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/makrodata-eu/>

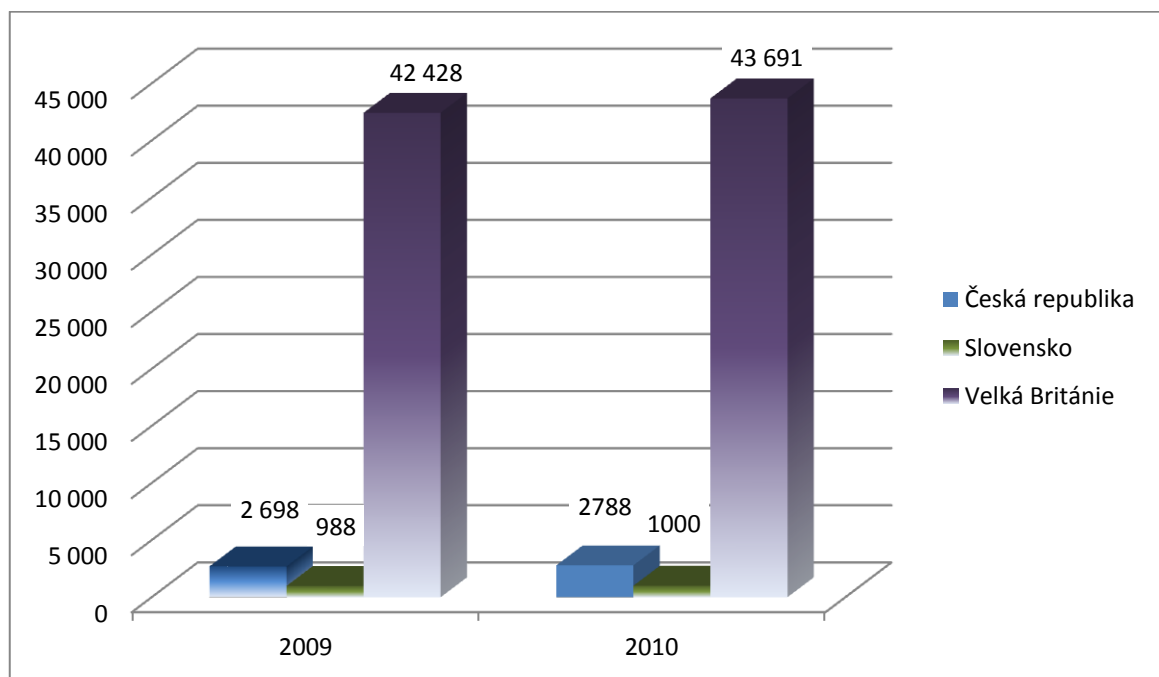
⁴² Total lending to individuals. *Bank of England* [online]. 2009-2011 [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://www.bankofengland.co.uk/statistics/Pages/bankstats/default.aspx>

3.4.4 Srovnání analyzovaných trhů

V České republice i na Slovensku je ve velké míře využívaným spořicí produktem stavební spoření. Ve Velké Británii také existuje určitá forma stavebního spoření, nicméně bez státních příspěvků. Dalším specifikem České republiky a Slovenska na rozdíl od Velké Británie je obliba vkladních knížek. Zatímco obliba stavebního spoření ve zmíněných zemích zůstává na vysoké úrovni, obliba vkladních knížek klesá. Dalšími typickými produkty ve všech třech zemích jsou spořicí účty a termínované účty, případně dětská spořicí konta.

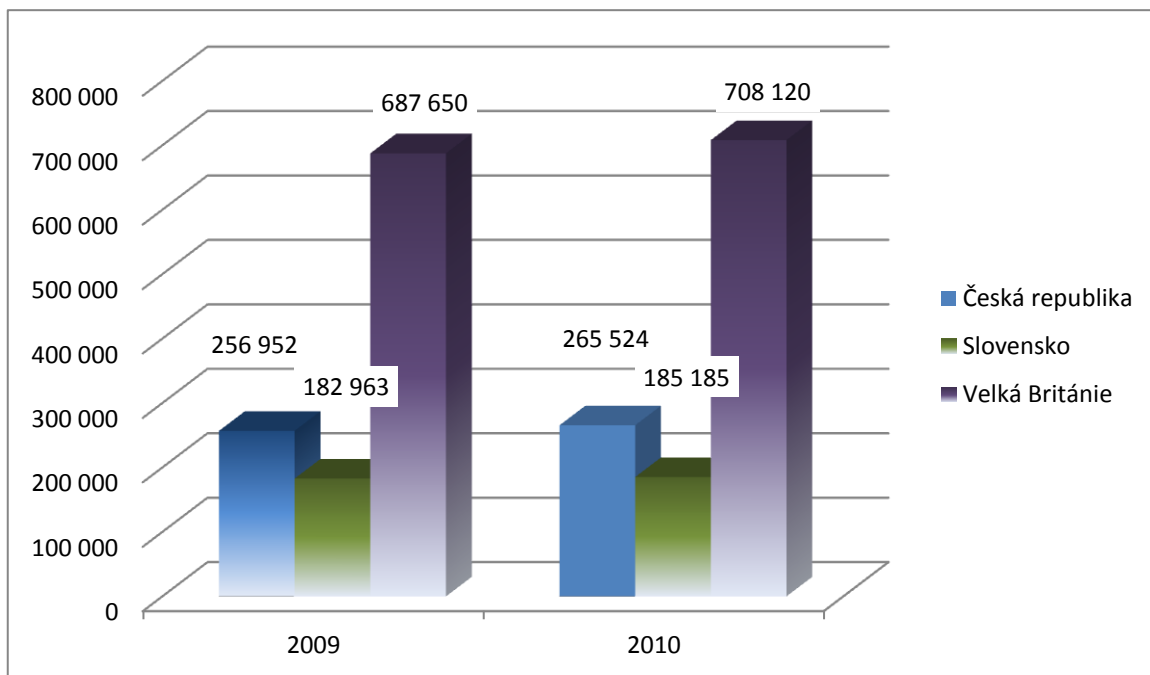
Graf č. 1 vychází z údajů z tabulek č. 2, 3 a 4. Hodnoty v grafu č. 1 bylo nutné vlivem rozdílných měn přepočítat na základě aktuálních kurzů České národní banky k 22. 4. 2013 tak, aby je bylo možné vzájemně porovnat. Kurz k euru byl na konci daného dne 25,930 a kurz k britské libře 30,284. Všechna čísla byla zaokrouhlena na celé miliardy korun. Graf č. 2 vychází z grafu č. 1 a ukazuje přepočítané průměrné vklady na jednoho obyvatele země. Počty obyvatel byly získány z oficiálních stránek Evropské unie (europa.cz). Počet obyvatel v roce 2013 činil v České republice 10,5 milionu, na Slovensku 5,4 milionu a ve Velké Británii 61,7 milionu.

Graf č. 1: Vklady uložené v bankách ve vybraných zemích (celkem v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

**Graf č. 2: Vklady uložené v bankách ve vybraných zemích
(na jednoho obyvatele v Kč)**

Zdroj: Vlastní zpracování

Změnu hrubých úspor domácností zachycuje tabulka č. 5. Úspory domácností v letech 2007 až 2011 rostou v České republice, na Slovensku i ve Velké Británii. Nejvýznamnější růst ve zmíněných letech zaznamenává Česká republika, je následována Slovenskem. Jedním z důvodů může být rychlejší růst hrubého domácího produktu v České republice a na Slovensku ve srovnání s Británií. Přetrvávající strach ze světové finanční krize je možné označit za jeden z dalších důvodů růstu úspor domácností v celé Evropské unii.

Tabulka č. 5: Změna hrubých úspor domácností v letech 2007-2011 (v %)

Země	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Česká republika	10,25	9,37	11,22	11,27	9,58
Slovensko	7,23	6,14	6,88	10,68	9,85
Velká Británie	1,67	2,21	6,65	6,57	6,02
Evropská unie	10,82	11,12	13,20	11,62	11,02

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z Eurostatu⁴³

⁴³ Database. Eurostat [online]. [2013] [cit. 2013-04-23]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/sector_accounts/data/database

Zajímavé rozdíly České republiky, Slovenska a Velké Británie nalezneme také v oblasti struktury finančních aktiv domácností. Typickým znakem domácností v České republice a na Slovensku je držení velkého množství aktiv v podobě bankovních vkladů (běžné účty, spořicí účty atd.) a hotovosti. V obou zemích objem úspor v podobě bankovních vkladů přesahuje 50 % z celkového objemu finančních aktiv domácností. V České republice domácnosti dále drží více než 20 % finančních aktiv v akciích a podílech, na Slovensku tato částka nepřesahuje 10 %. Další část finančních aktiv je uložena v podobě životních pojištění, důchodů a malé množství v dluhových cenných papírech. Naopak pro finanční aktiva domácností ve Velké Británii je typické největší zastoupení v životním pojištění a důchodech (více než 30 %) a dále akciích a podílech. Naopak méně preferována jsou finanční aktiva v podobě běžných bankovních vkladů a hotovosti.⁴⁴

---

⁴⁴ Finančné aktíva a pasíva slovenských domácností. *Národná banka Slovenska* [online]. Únor 2012 [cit. 2013-04-23]. Dostupné z: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_PUBLIK_NBS_FSR/Biatec/Rok2012/2-2012/01_biatic12-2_rychtarik.pdf

4 PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část práce se bude zabývat analýzou spořicíh a investičních produktů vhodných pro mladé lidi. U spořicíh produktů bude kladen důraz na spořicí účty.

Pro většinu lidí je prvotním impulsem pro spoření či investování zhodnocení peněžních prostředků, tedy co nejvyšší výnosnost. To samé platí pro mladé lidi, na které je tato práce zaměřena. Dalšími faktory, které jsou z mého pohledu obecně důležitější spíše pro mladé, je rizikovost a likvidita.

Z pohledu objektivnosti analýzy a komparace jsou z každé ze tří vybraných zemí zvoleny čtyři významné banky a následně analyzovány právě jejich produkty. V praxi lze dosáhnout vyšších zhodnocení peněžních prostředků u některých menších bank či spořitelních družstev, zde ale může být nutnost vyššího počátečního vkladu, kterým obecně mladí lidé nedisponují. U některých menších bank, které nedisponují dostatečnou základnou klientů, či velkým kapitálem, mohou být rizikovější popřípadě méně likvidní, proto se budeme soustředit na banky významnější.

Produkty jsou vybírané pouze pro věkovou kategorii do 26 let. Výběr produktů probíhal na základě stanovených podmínek a to na základě internetových zdrojů, propagačních materiálů, ale také ze sazebníků a obchodních podmínek jednotlivých bank.

4.1 Analýza spořicíh produktů

V Evropě je možné se setkat s mnoha typy spořicíh produktů. Mezi tyto produkty můžeme zařadit penzijní připojištění, stavební spoření, vkladní knížky, spořicí účty a termínované vklady.

Stavební spoření je oblíbeným produktem v Česku a na Slovensku. Ve Velké Británii stavební spoření rovněž existuje, nicméně bez státního příspěvku. Tento produkt je oblíben v Česku a na Slovensku především z důvodu státní podpory. V České republice je dle novely výše státní podpory maximálně 10 % z uspořené částky, maximálně ovšem 2000 Kč v absolutním vyjádření v příslušném kalendářním roce. Na Slovensku je maximální výše stanovena na 11,5 % a v absolutní vyjádření 66,39 Eur. Tyto podmínky jsou aktuální k roku 2013. Z dat zveřejněných Asociací českých stavebních spořitelů v roce 2009 vyplývá, že nejvíc uzavřených smluv je evidováno v Německu (více než 20 milionů), na

druhém místě je Česká republika s více než pěti miliony uzavřených smluv a Slovensko je s více než jedním milionem smluv na čtvrtém místě v celosvětovém žebříčku.

Vkladní knížky byly rozšířené především v Česku a na Slovensku ještě v minulém režimu. Vkladní knížky existují v nabídce bank dodnes, nicméně jsou využívány spíše staršími lidmi. V ČR stejně jako v celé Evropské unii jsou v rámci boje proti praní špinavých peněz zakázány takzvané vkladní knížky na doručitele. Povoleny jsou vkladní knížky na jméno.

Termínované vklady a spořicí účty se mohou na první pohled jevit jako totožný produkt, ale je mezi nimi výrazný rozdíl. Obecně nabízí termínované vklady vyšší zhodnocení, než-li spořicí účty. Nevýhodou termínovaných vkladů je delší doba vázanosti finančních prostředků, zatímco spořicí účty nabízí rychlou dostupnost peněžních prostředků. Oba produkty jsou široce rozšířené ve všech třech analyzovaných zemích.

Tato práce se zabývá produkty vhodnými pro mladé lidi, konkrétně v této části spořicími produkty přímo koncipovanými pro mladé lidi, a to již ve výše zmíněné České republice, na Slovensku a ve Velké Británii.

4.1.1 Možnosti spoření v České republice

Pro analýzu spořicíh účtů v České republice byla zvolena nabídka následujících čtyř významných bank. Jedná se o Českou spořitelnu, Komerční banku, UniCredit bank a Československou obchodní banku.

Daň z kapitálových příjmů je v současnosti v ČR stanovena na 15 %. Garance bankovních vkladů dosahuje hodnoty 50 000 Eur.

Česká spořitelna nabízí dětskou vkladní knížku. Vklad je veden na jméno dítěte, kterému nesmí být více než 18 let. Je zde možné dosáhnout úrokové sazby v maximální výši 2,5 % a to za předpokladu, že si klient zvolí vkladní knížku s výpovědní lhůtou 24 měsíců. V případě, že je požadována kratší výpovědní lhůta, úroková sazba klesá. Pro 12 měsíční lhůtu je nabízena úroková sazba 1,9 %, dále pro 6 měsíční lhůtu 1,8 %, pro 3 měsíční 1,7 % a pro nejkratší, 1 měsíční výpovědní lhůtu, je vklad úročen sazbou 1,6 %. Likvidita uvedené vkladní knížky je určena vybranou délkou výpovědní lhůty. Je tedy možné říci, že vyšší likvidita je pro banku méně výhodná. Z tohoto důvodu ohodnotí více likvidní spořicí produkt nižší úrokovou sazbou. Úrokové sazby ve výše uvedených procentech platí za předpokladu, že naspořená částka nepřesáhne během daného kalendářního roku 250 000

Kč. Jestliže zůstatek překročí stanovenou částku, bude úroková sazba snížena o 0,4 procentního bodu ročně. Dále může být tato sazba snížena o 0,2 procentního bodu za předpokladu, že na účet nebylo v daném kalendářním roce připsáno minimálně 6 000 Kč. Výsledný výnos razantně klesá při vypovězení smlouvy před dosažením 18 let. Vklad je poté úročen sazbou 0,01 % p. a. Na jedno jméno je možné založit i více těchto dětských vkladních knížek. Každá další založená vkladní knížka snižuje úrokovou sazbu o 0,4 procentního bodu ročně. Zřízení a vedení vkladní knížky je zcela zdarma. Předčasné zrušení vkladní knížky je zpoplatněno částkou 100 Kč. Rizika jsou u tohoto typu spořicíh produktů minimální, vklady jsou ze zákona pojištěny.

Česká spořitelna nenabízí klasické spořicí účty, které by byly šité na míru pro mladé. Určitou alternativou ovšem mohou být osobní účty, které nabízejí zajímavé zhodnocení až do maximální výše 2,5 % p. a. Prakticky jediným omezením, které tyto účty mají, je omezená výše, do které může klient spořit, resp. do které je možné spořit s tímto zajímavým ročním zhodnocením. Pro děti od 8 do 15 let nabízí Česká spořitelna Osobní účet ČS Junior. Studenti prezenčního studia ve věku od 15 do 30 let mohou využít Osobní účet ČS Student. Absolventi ocení Osobní účet ČS Absolvent. Shrnutí k těmto účtům udává tabulka č. 6.

Tabulka č. 6: Osobní účty České spořitelny pro mladé lidi

	Osobní účet České spořitelny		
	Junior	Student	Absolvent
Zřízení, vedení a zrušení účtu	zdarma	zdarma	zdarma
Úroková sazba pro zůstatek 0 - 19 999 Kč	2,5 % p. a.	2,5 % p. a.	2,5 % p. a.
Úroková sazba pro zůstatek 20 000 - 34 999 Kč	2,0 % p. a.	2,0 % p. a.	2,0 % p. a.
Úroková sazba pro zůstatek 35 000 Kč a výše	0,1 % p. a.	0,1 % p. a.	0,1 % p. a.
Věkové omezení	8 - 15 let	15 - 30 let	18 - 30 let
Dodatečná omezení	x	x	Max. na 2 roky

Zdroj: Vlastní zpracování

Výhodou těchto osobních účtů uvedených v tabulce č. 6 je skutečnost, že je mezi nimi možné bezplatně přecházet. Resp. bezplatný je přechod z účtu Junior na účet Student a také z účtu Student na účet Absolvent.

Československá obchodní banka se snaží zaujmout nejmenší děti od narození do 15 let, resp. rodiče (zákonné zástupce) těchto dětí, kteří vlastním dětem tyto účty zřizují Dětským kontem Slůně. Dětské konto Slůně je do naspořené částky ve výši 24 999 Kč zhodnocováno sazbou 2,5 % p. a., následně při překročení této částky klesne úroková sazba na 1,5 % p. a. V porovnání s účtem Junior od České spořitelny je maximální úroková sazba 2,5 % p. a. naprosto totožná. Zřízení a vedení Dětského konta Slůně je zcela zdarma.

ČSOB Studentské konto se ovšem Studentskému kontu od České spořitelny rovnat nemůže, alespoň co se týče maximální úrokové sazby. ČSOB Studentské konto nabízí pouze zhodnocení 0,01 % p. a., což je ke spoření absolutně nevhodné. Toto konto se ostatně za spořicí nevydává, nicméně je zde uvedeno pro srovnání s konkurenční nabídkou v České republice. Konto je navíc zpoplatněno částkou 30 Kč měsíčně za vedení účtu, založení je zdarma. Studentské konto ČSOB je určeno pro mladé lidi od 15 do 30 let.

V České republice je velice rozšířeným produktem stavební spoření a z tohoto důvodu ho nemůžeme v této práci opomenout. Stavební spoření, jak již z názvu vyplývá, by mělo sloužit k naspoření určité částky a následně být použito na financování bydlení, ať už se jedná o koupi či opravu stávajících bytových prostor. V ČR přesto zatím není toto uzákoněno. Jinými slovy řečeno, klient může spořit na stavebním spoření a dle současné legislativy tyto prostředky použít na cokoliv. Oblíbenosti stavebního spoření v ČR je založena na státní podpoře, která za určitých podmínek dosahuje až 10 % p. a., jak již bylo zmíněno v této práci v části Analýza spořicíh účtů. Stavební spoření obecně a jeho oblíbenost je možné přehledně zhlédnout v tabulce č. 7. Maximální roční podpora činí 2 000 Kč. Tato data jsou platná od roku 2011. Vláda navíc schválila návrh změn stavebního spoření, které by mohly platit v případě schválení od 1. 1. 2014.

Tabulka č. 7: Vývoj stavebního spoření v České republice

Sledovaný ukazatel	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
Počet smluv ve fázi spoření	5 132 595	5 070 510	4 926 183	4 845 319	4 550 468
Vyplacená státní podpora (mld. Kč)	14,976	14,220	13,262	11,743	10,729
Naspořená částka (mld. Kč)	384,880	401,061	415,150	430,122	433,433
Úvěry celkem (mld. Kč)	179,301	227,417	64,400	293,362	293,115
Úvěry celkem / Nasp. částka (poměr v %)	46,6	56,7	64,4	68,2	67,6

Zdroj: Vlastní zpracování – údaje převzaty z Asociace českých stavebních spořitelů⁴⁵

Jako jediná z vybraných čtyř bank v ČR nabízí Komerční banka speciální zvýhodnění pro mladé lidi v oblasti stavebního spoření. Jedná se o běžné stavební spoření s určitými výhodami, na které mohou dosáhnout právě mladí lidé v určitém věku. Podívejme se na tuto nabídku spoření pro mladé od Komerční banky podrobněji. Prvním produktem tohoto typu je stavební spoření Mopísek, který je určen dětem až do věku deset let. Založení smlouvy je zcela zdarma a právě tato výhoda je určena právě dětem do deseti let. Na výnosnosti a zajímavosti tohoto stavebního spoření se podílí státní podpora ve výši 2 000 Kč a také roční úrok z vkladu ve výši 2 % p. a. Spoření Mopísek slouží výhradně ke spoření, tzn. není k němu následně poskytován úvěr či překlenovací úvěr. Pro mladé lidi od 11 do 21 let je k dispozici stavební spoření Junior. K tomuto spoření získá klient při nově založené smlouvě slevu 50 % z poplatku za uzavření smlouvy (poplatek za uzavření smlouvy je ve výši 0,5 % z cílově částky). Podmínky stavebního spoření Junior jsou obdobné podmínkám spoření Mopísek. Zůstává maximální státní podpora 2 000 Kč za rok, stejně tak úrok z vkladu 2 % p. a. Vklady jsou opět ze zákona pojištěny až do výše 100 000 Eur. U obou zmíněných stavebních spoření je podmínkou cílová částka 150 000 Kč. Likvidita stavebního spoření je mírně nižší v porovnání s běžně dostupnými spořicími účty. Doba mezi vypovězením smlouvy a připsáním peněžních prostředků na účet klienta může být až tři měsíce. Klient rovněž přijde při předčasném ukončení smlouvy o veškerou státní podporu. Rizika u obou typů nabízeného stavebního spoření (Mopísek a Junior) jsou

⁴⁵ Vývoj statistik. *Asociace českých stavebních spořitelů* [online]. 31. 12. 2012 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/novinari-a-odbornici/vyvoj-statistik/>

snížena zákonným pojištěním až do výše 100 000 Eur. Uzavření smlouvy o stavebním spoření Mopísek a Junior se všemi výhodami je možné až do 30. 6. 2013.

Pro děti od narození do 15 let je možné zřídit zákonným zástupcem účet Dětské konto. Dětské konto je ohodnoceno úrokovou sazbou 1,5 % p. a, která platí pro peněžní zůstatek do 5 000 Kč, následně pro zůstatek od 5 000,01 Kč do 30 000 Kč je stanovena sazba 2,5 % p. a. a pro zůstatek převyšující 30 000 Kč je od 11. 3. 2013 v platnosti úroková sazba 0,75 % p. a. Založení a vedení účtu je opět zdarma, podobně jako u produktů tohoto typu v nabídce České spořitelny a Československé obchodní banky. Zabývat se běžným osobním účtem pro mladé nemá v případě KB smysl. Běžný účet G2.2 od zmíněné banky totiž nenabízí žádný úrok a pro spoření je tedy naprosto nevhodný.

Poslední bankou, kterou se tato práce v rámci možností spoření pro mladé zabývá je UniCredit bank. Stejně jako v předchozích bankách i UniCredit bank nabízí konto pro děti. S Dětským kontem je možné dosáhnout na úrokovou sazbu 2,0 % p. a. v případě, že naspořená částka nepřesáhne částku 30 000 Kč. Pokud bude částka 30 000 Kč přesahována, úroková sazba klesne na 0,01 % p. a. Produkt je určen pro děti do 15 let a jeho vedení je zdarma. Po dosažení 15 let je účet automaticky změněn na Konto pro mladé. Konto pro mladé je určeno pro lidi od 15 do 26 let. Založení a vedení účtu je zdarma a úroková sazba je pouze 0,01 % p. a., tedy pro spoření nevhodná.

Rizika spojená se spořicími účty jsou minimální. Za první riziko lze považovat úrokové sazby, které se mění v čase, a to na základě vývoje na finančních trzích. V praxi zpravidla nebývají tyto úrokové sazby nijak zásadní. V případě, že se banka rozhodne ukončit nabídku určitého produktu, nechá platné smlouvy doběhnout do konce své platnosti, nebo nabídne klientovi přechod na jiný podobný produkt. Jediným zásadním rizikem tedy zůstává případný krach banky, nicméně vklady jsou v ČR ze zákona pojištěny.

Přehled spořicíh produktů pro mladé lidi do 26 let, které jsou nabízeny Českou spořitelnou, Československou obchodní bankou, Komerční bankou a UniCredit bank, zobrazuje tabulka č. 8.

Tabulka č. 8: Přehled spořicíh produktů a osobních účtů pro mladé lidi do 26 let v ČR

Název účtu	Banka	Max. Úroková sazba	Platnost sazby pro peněžní zůstatek
Spořicí produkty			
Dětská vkladní knížka	Česká sp.	2,50 % p. a.	do 250 000 Kč
Dětské konto Sluně	ČSOB	2,50 % p. a.	do 24 999 Kč
Stavební spoření Mopísek	KB	2,00 % p. a. + 2 000 Kč/rok	150 000 Kč
Stavební spoření Junior	KB	2,00 % p. a. + 2 000 Kč/rok	150 000 Kč
Dětské konto	KB	2,50 % p. a.	5 000,01 - 30 000 Kč
Dětské konto	UniCredit	2,00 % p. a.	do 30 000 Kč
Osobní účty			
Osobní účet ČS Junior	Česká sp.	2,50 % p. a.	do 19 999 Kč
Osobní účet ČS Student	Česká sp.	2,50 % p. a.	do 19 999 Kč
Osobní účet ČS Absolvent	Česká sp.	2,50 % p. a.	do 19 999 Kč
ČSOB Studentské konto	ČSOB	0,01 % p. a.	neomezeno
G2.2	KB	0,00 % p. a.	neomezeno
Konto pro mladé	UniCredit	0,01 % p. a.	neomezeno

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrem je možné říci, že v České republice mají mladí lidé velmi omezené možnosti v oblasti spoření na spořicíh účtech. V tabulce č. 8 nalezneme celkem 12 produktů, které byly vybrány jako zástupci čtyř významných bank působících v ČR. Pokud se podíváme na maximální úrokové sazby, zjistíme, že převážná většina nabízí zhodnocení 2 % p. a., nebo 2,5 % p. a. Nyní je nutné si uvědomit, že rizika v případě těchto účtů jsou téměř nulová. U většiny produktů navíc nalezneme velice vysokou likviditu. Další výhodou je založení a vedení účtů v drtivé většině zdarma. V podstatě jediným problémem u spořicíh účtů nabízených v ČR pro mladé lidi, přesto ale zásadním, je fakt, že úrokové sazby se sníží v případě překročení určitého limitu (peněžního zůstatku) velice razantně. A to až do takové míry, že se spoření přestává vyplácet. Výše zmiňovaného limitu je uvedena v tabulce č. 8. Pozitivním zjištěním alespoň zůstává fakt, že se na trhu nachází relativně široká nabídka spoření pro děti do 15 let, které se tak mohou naučit hospodařit s penězi, které jim jsou svěřeny rodiči. Spořicí produkty, které by byly šité na míru lidem od 15 do 26 let a měly zhodnocení alespoň 1 % p. a., nenajdeme. Jedinou výjimku tvoří Osobní účet

Student od České spořitelny, ale i zde narážíme na bariéru limitu, který činí 19 999 Kč. Při větším peněžním zůstatku opět úroková sazba razantně klesá.

4.1.2 Možnosti spoření ve Slovenské republice

Jako zástupci pro analýzu spořicíh účtů na Slovensku byly vybrány následující čtyři banky. Slovenská sporiteľňa, Československá obchodní banka a UniCredit Bank Slovakia, Poštová banka.

Daň z kapitálových příjmů je dle zákona 19 %. Garance bankovních vkladů dosahuje částky 100 000 Eur.

Na Slovensku nejdříve začneme s analýzou spořicíh produktů od Slovenské spořitelny. Tato banka nabízí Účet spoření pro mladé, které je vázáno na běžný účet. V případě mladých lidí bude spořicí účet vázán na Osobní účet Mladý, respektive Osobní účet Student. Nejdříve si uvedme několik základních informací k těmto osobním účtům.

Osobní účet Mladý nabízí maximální úrokovou míru 0,1 % p. a. Účet je nabízen klientům ve věku od 15 do 28 let. Účet je zpoplatněn měsíčním poplatkem. Jeho výše je odstupňována dle stanovených podmínek. Základní měsíční sazba za vedení účtu dosahuje výše 2 Eur. Klient může předložit doklad o studiu, díky kterému získá slevu za vedení účtu. V tomto případě bude poplatek činit 1 Eur. Pokud bude průměrný peněžní zůstatek v kalendářním měsíci vyšší nežli 10 000 Eur, následující měsíc bude vedení účtu zdarma. Založení a zrušení účtu je vždy zdarma.

Další osobní účet, který je možné využít jako ten, na který bude vázán zmíněný Účet spoření pro mladé, je Osobní účet Student. Osobní účet Student je úročen úrokovou sazbou 0,1 % p. a. a je určen studentům denního studia středních a vysokých škol od 15 do 26 let. Založení, vedení a zrušení účtu je zdarma.

Nyní se dostáváme k již zmiňovanému Účtu spoření pro mladé. Zde je základní sazba 1,5 % p. a. Rovněž je možné získat sazbu vyšší. Zhodnocení 2 % p. a. na svém spořicíh účtu získá zákazník, který bude na svůj běžný osobní účet (resp. Osobní účet Student nebo Osobní účet Mladý) posílat 1,5 násobek částky, kterou posílá na spořicí účet, ovšem minimálně 250 Eur měsíčně. Do 31. 3. 2013 je u tohoto účtu navíc možné získat bonusové zhodnocení jednorázového vkladu. Tento bonus není možné získat trvale, a proto ho zde nebudeme podrobněji rozepisovat. Všechny uvedené sazby tohoto spořicíh účtu platí do

naspořené částky 50 000 Eur, v případě překročení sazba automaticky klesne na 0,01 % p. a.

Vkladní knížka iXtra bonus pro mladé je posledním spořicíím produktem pro mladé od Slovenské spořitelny. Základní sazba, kterou je možné zhodnotit vložené peněžní prostředky, činí 1,2 % p. a. Minimální vklad je 49 Eur za daný kvartál. Finanční prostředky je možné vybrat během tříměsíční lhůty vždy po ukončení ročního spořicíího cyklu. Pokud klient dodrží uvedenou roční lhůtu bez výběru, jeho úroková sazbu bude činit 1,9 % p. a. Likvidita je velmi vysoká, v případě nouze je možné vybrat peníze ihned. Nevýhodou předčasného výběru jsou sankce v podobě snížení úrokové sazby na 0,01 % p. a. Spoření je omezeno do maximálního zůstatku 5 000 Eur. Založení účtu je zdarma, zrušení je zpoplatněno částkou 6,65 Eur.

Na rozdíl od zmiňované Slovenské spořitelny, u které jsme našli v nabídce např. vkladní knížku a spořicí účet pro mladé ČSOB nabízí například spoření pro děti (pouze do 15 let) a variantu stavebního spoření ve speciální variantě pro mladé. Nabízené produkty jsou tedy v této oblasti mírně odlišné.

U ČSOB mohou rodiče založit dětem Dětský balík Sloník, který je možno využívat do 15 let. Založení a zrušení účtu je zdarma, měsíční poplatek za vedení účtu pak stojí 1 Eur. Balík Sloník je možné získat i bez poplatku za předpokladu, že měsíční vklad na účet bude alespoň 10 Eur a zároveň průměrný měsíční zůstatek bude činit minimálně 1 000 Eur. Do naspořené částky 1 000 Eur dosáhne dítě do 15 let úrokové míry 1 % p. a. Naspořená částka, která přesáhne 1 000,01 Eur, je dále úročena 0,5 % p. a. Pokud bude mít dané dítě na účtu naspořeno teoreticky 3 000 Eur, pak prvních 1 000 Eur bude hodnoceno sazbou 1,0 % a následujících 2 000 Eur sazbou 0,5 %. Prakticky u všech předešlých produktů byl systém úročení dle peněžních zůstatků odlišný (celý vklad 3 000 Eur by byl úročen sazbou 0,5 %).

Studentský účet FUN od ČSOB je s úrokovou sazbou 0,01 % p. a. ke spoření nevhodný. Je zde uveden spíše pro porovnání s nabídkou ostatních bank. Účet je určen lidem od 15 do 28 let. Účet je zdarma pouze pro studenty, pro nestudenty s měsíčním poplatkem 2,5 Eur se doposud jedná o jeden z nejdražších účtů pro mladé a s uvedenou úrokovou sazbou zároveň nejnevýhodnějších.

Posledním produktem od ČSOB je obecně na Slovensku oblíbené stavební spoření. Konkrétně se jedná o stavební spoření s názvem Profit Klíček. Jak již bylo v této práci zmíněno, výhodou stavebních spoření je státní podpora, která na Slovensku může dosáhnout maximálně 11,5 % p. a., maximálně však 66,39 Eur. Banka dále poskytuje úrok z vkladů ve výši 2,0 % p. a. Profit Klíček je určen dětem do 18 let, které mohou využít bezplatného uzavření smlouvy v situaci, kdy mají zároveň založen Dětský balík Sloník. Rizika jsou snížena Fondem ochrany vkladů. Zde je nutno počítat s mírně nižší likviditou na rozdíl od většiny spořicíh účtů. Je to dáno tím, že smlouva o stavebním spoření je uzavírána na šest let a banka s těmito prostředky počítá. V případě předčasného vypovězení ze strany klienta je nutné počítat s určitými sankcemi v podobě poplatku, který může činit až 1,5 % z cílové částky a také zmíněnou nižší likviditou. Na výplatu peněz v takovémto případě může klient čekat až několik měsíců. Jak již bylo zmíněno, naspořenou částku je možné dle současných zákonů platných na Slovensku využít na cokoliv. Tedy není nutné využít naspořenou částku striktně na výdaje spojené se zajištěním bydlení. Nyní se na chvíli vrátím k oné vázanosti stavebního spoření, které je v tomto případě vázané na jiný produkt poskytovaný stejnou bankou. Na Slovensku, ale i v Čechách, je toto častý jev. Banky se tak snaží udržet své klienty a nabídnout jim širší okruh produktů.

V případě UniCredit Bank Slovakia žádné spořicí účty v nabídce nenalezneme. Jediným na mladé lidi specializovaným produktem je Balík Young 26. Tento účet má své výhody, jako jsou bezplatné založení, vedení a zrušení účtu, nicméně s úrokovou sazbou 0,01 % p. a. do peněžního zůstatku 500 Eur a sazbou 0,00 % p. a. nad 500 Eur se jedná stejně jako u ostatních běžných účtů o produkt ke spoření nevhodný. Před rokem 2013 bylo možné u UniCredit Bank založit dětskou vkladní knížku s úročením 0,1 % p. a., ale tato služba již byla zrušena. Závěrem můžeme říci, že UniCredit Bank Slovakia nenabízí v současnosti jako jediná z dosud analyzovaných bank žádný spořicí produkt pro mladé lidi. Klienti mají možnost investování pro mladé, které bude zmiňováno v další části této práce.

Poštová banka a její Vkladní knížka Junior s úrokovou sazbou 1,6 % p. a. je pro mladé do 18 let zajímavou variantou. Takové výše roční sazby je možné dosáhnout po splnění dvou podmínek. První podmínkou je neuskutečnění žádného výběru vyjma připsaných úroků. Druhou podmínkou je minimální výše ročního vkladu v hodnotě 39,83 Eur. Při nesplnění alespoň jedné z těchto podmínek získá klient pouze sazbu 0,01 % p. a. Založení Vkladní knížky Junior je zdarma, za případné zrušení pak klient zaplatí 3,32 Eur.

Pro lidi ve věku do 15 do 26 let je dostupný osobní účet Postkonto Junior, který je veden zdarma s úrokovou sazbou 0,01 % p. a.

Nabídku spořicíh produktů na Slovenském trhu, které byly zmíněny v této práci, zobrazuje tabulka č. 9.

Tabulka č. 9: Přehled spořicíh produktů a osobních účtů pro mladé lidi do 26 let na Slovensku

Název účtu	Banka	Max. Úrok. sazba	Platnost sazby pro peněžní zůstatek
Spořicí produkty			
Účet spoření pro mladé	Slov. sporit.	2,00 % p. a.	do 50 000 Eur
Vkladní knížka iXtra	Slov. sporit.	1,90 % p. a.	do 5 000 Eur
Dětský balík Sloník	ČSOB	1,00 % p. a.	do 1 000 Eur
Staveb. spoř. Profit Klíček	ČSOB	2,00 % p. a. + 66,39 Eur/rok	66 000 Eur
Vkladní knížka Junior	Poštová banka	1,60 % p. a.	do 5 000 Eur
Osobní účty			
Osobní účet Mladý	Slov. sporit.	0,10 % p. a.	neomezeno
Osobní účet Student	Slov. sporit.	0,10 % p. a.	neomezeno
Studentský účet FUN	ČSOB	0,01 % p. a.	neomezeno
Balík Young 26	UniCredit	0,01 % p. a.	500 Eur
Postkonto Junior	Poštová banka	0,01 % p. a.	neomezeno

Zdroj: Vlastní zpracování

Na Slovenském finančním trhu mají mladí lidé ve srovnání s Českou republikou ještě méně možností ke spoření. Podobně jako na českém trhu je práce zaměřena na produkty nabízené pouze lidem do 26 let. Z mého pohledu jediné ke spoření využitelné produkty jsou Účet spoření pro mladé od Slovenské spořitelny a Stavební spoření Profit Klíček od ČSOB se shodnou úrokovou sazbou 2% p. a. Ke Stavebnímu spoření Profit Klíček je navíc možné získat až 66,39 Eur za rok jako formu státní podpory. Dalšími dvěma zajímavými produkty, které dosahují úrokové sazby vyšší nežli 1% p. a., jsou vkladní knížky Junior od Poštové banky a iXtra od Slovenské spořitelny. Opět zde ovšem narážíme na problém omezené výše peněžních zůstatků. I z tohoto pohledu jsou na tom nejlépe Účet spoření pro mladé, kde je možné spořit s výhodnou sazbou až do výše 50 000 Eur a také Stavební spoření Profit Klíček. Nižší likviditu až v řádech měsíců, nalezneme pouze u stavebního

spoření, u ostatní typů spoření je likvidita velmi vysoká. Klient tak ve většině případů může dostat své vklady prakticky ihned. Poplatky, které si slovenské banky účtují, jsou obecně mírně vyšší ve srovnání s poplatky, které jsou účtovány českými bankami v ČR. Naopak maximální úrokové sazby, kterých je možné dosáhnout, jsou ve srovnání s ČR nižší. Mladí lidé tak mají mírně lepší podmínky ke spoření u českých bank.

4.1.3 Možnosti spoření ve Velké Británii

Třetí a zároveň poslední analyzovanou zemí je Velká Británie. Zde se budeme zabývat bankami Halifax, Barclays, Lloyds TSB a Bank of Scotland.

Daň z kapitálových příjmů činí ve Velké Británii 20 %. Pojištění zajišťuje Financial Services Compensation Scheme. Tento britský zákonný systém zajišťuje výplatu vkladů, pokud toho není banka schopná sama. V případě spořicích vkladů tento systém kryje ztráty až do výše 85 000 liber a 50 000 liber v případě investičních vkladů na osobu.

Z pohledu mladých lidí se jako zajímavá varianta ke spoření, ale i investování, jeví tzv. program Individual Savings Accounts (ISA). Jedná se o tzv. tax-free účty, jinak řečeno účty, kde lze spořit bez daněného zatížení. Program britská vláda zahájila již v roce 1999. Nejen daňové zvýhodnění, ale i možnost volně měnit poskytovatele ISA účtů, dělá tento produkt více zajímavým. Klientům je umožněno vlastnit maximálně jeden spořicí a jeden investiční ISA účet v jednom zdaňovacím období. ISA účet si mohou založit pouze rezidenti Velké Británie. Každoročně je vyhlášována maximální částka, do jejíž výše je možné spořit bez daněného zatížení. I přesto, že produkt není určen ke spoření na stáří, může sloužit jako jeho doplněk. Variant ISA existuje hned několik. V platnosti jsou v roce 2013 následující dvě základní varianty:

- Cash ISAs.
- Investment ISAs (stock and shares ISAs).
- Junior ISAs (speciální varianta, pro tuto práci nejdůležitější).

Jak již z anglického názvu vyplývá, Cash ISAs jsou spořicí účty a Investment ISAs, také známé pod názvem Stock and shares ISAs, investiční. Tyto dva účty jsou pro všechny obyvatele Velké Británie bez věkového omezení. Junior ISAs jsou dostupné pouze lidem do 18 let. Maximální výše peněz, kterou je možné v roce 2013 na daních ušetřit, je omezena na:

- 5 760 Liber v případě Cash ISAs,
- 11 520 Liber v případě Investment ISAs,
- 3 720 Liber u varianty Junior ISAs.

Dále se v práci zaměříme pouze na Junior ISAs, které jsou nabízené ve dvou následujících variantách:

- cash Junior ISA,
- stock and shares Junior ISA.

Tabulka č. 10 zobrazuje limity daňového zvýhodnění, resp. úplného daňového osvobození u jednotlivých programů ISA. Jedno daňové období začíná 6. dubna prvního roku a končí 5. dubna roku následujícího. Nejedná se tedy o běžný kalendářní rok. Z tabulky je dále patrné, že zmiňované daňové zvýhodnění je u Junior ISA účtů mnohem nižší ve srovnání s věkově neomezenými účty Cash ISA a Investment ISA.

Tabulka č. 10: Vývoj limitů daňového zvýhodnění pro programy ISA v letech 2009 –2014

Daňové období	Cash ISA	Investment ISA	Junior ISA
	Limit (v Librách)		
2009/2010	3 600	7 200	x
2010/2011	5 100	10 200	x
2011/2012	5 340	10 680	3 600
2012/2013	5 640	11 280	3 600
2013/2014	5 760	11 520	3 720

Zdroj: Vlastní zpracování

Původní myšlenkou a důvodem vytvoření účtu Junior ISA bylo umožnit rodičům spořit za výhodných podmínek svým dětem na jejich budoucnost. Nevýhodou je pouze nízká likvidita. Naspořené peněžní prostředky je možné vyzvednout až v případě, kdy dítě dosáhne 18 let. Do 16 let jsou za vedení účtu zodpovědní zákonní zástupci dětí, dále si pak tento účet spravují děti samy. S touto částkou mohou následně nakládat libovolně. Určitou variantu ISA účtů nabízejí všechny čtyři vybrané banky působící ve Velké Británii,

nicméně konkrétně Junior ISA pouze některé. Jsou to již zmíněné banky Halifax, Lloyds TSB a Bank of Scotland. Barclays ISA Junior nenabízí.

U společnosti Lloyds TSB je možné založení Junior Cash ISA s úrokovou sazbou 3% p. a. a jak z výše uvedeného textu vyplývá, do výše 3 720 Liber ve zdaňovacím období 2013/2014 bez zdanění těchto úroků. Stejně tak společnost Halifax nabízí Junior Cash ISA se stejnou sazbou 3 % p. a. a stejnými podmínkami, jako tomu je u Lloyds TSB. Tříprocentní sazbu nalezneme rovněž u stejného produktu v podání Bank of Scotland. Fakt, že u všech tří zmíněných bank je možné dosáhnout stejného zhodnocení, není nic neobvyklého. Na britském finančním trhu působí silná konkurence u většiny spořicích produktů. Pokud bychom analyzovali i další banky a finanční situace, dospěli bychom k podobnému závěru jako u tří bank zmiňovaných v této práci. Drtivá většina nabídky v oblasti Junior Cash ISA se pohybuje v těsné blízkosti 3 % p. a.

Nyní budou analyzovány další spořicí produkty specializované na mladé lidi ve Velké Británii. Barclays nabízí pro mladé spořicí produkt Children's Instant Saver Issue 1. Zde je možné dosáhnout úrokové míry 1,5 % p.a. Tato sazba je garantována až do 1. ledna 2016, poté bude přehodnocena. Významnou výhodou je platnost úrokové míry pro jakoukoliv výši naspořených prostředků, nejsou zde žádná limitní omezení. Spořicí účet je určen pro děti do 18 let. Rovněž zde zakládá a vlastní účet zákonný zástupce a prostředky jsou dítěti vyplaceny po dosažení 18 let.

Další variantou je Children's Regular Saver Issue 1. S tímto spořicím účtem lze dosáhnout zhodnocení 3,45 % p. a. Uvedené sazby klient dosáhne pouze v situaci, kdy během celého spořicího období neprovede žádný výběr. Naopak, pokud na jeho účtu bude zaznamenán jeden či více výběrů, úroková sazba klesne na 1,5 % p. a. Na takovém účtu je možné spořit až do výše 1 200 liber v jednom roce. Minimální měsíční vklad činí 5 liber a maximální vklad 100 liber měsíčně.

Od Lloyds TSB je zde zajímavý produkt Young Savers account. Až do naspořené částky 20 000 liber jsou vklady úročeny sazbou 2,97 % p. a. V důsledku případného překročení klesne úroková sazba na 0,5 % p. a. Účet je určen pouze pro mladé do 18 let.

Nejvyšší dosud zaznamenanou úrokovou sazbou pro děti do 15 let je účet Kid's Regular Saver, jenž nabízí Halifax. Úroková sazba dosahuje 6% p. a. Klient se musí bance uvázat na jeden rok. Po tuto dobu musí spořit každý měsíc minimálně 10 liber a maximálně

100 liber. Likvidita je tedy nižší, nicméně díky velmi vysokým úrokům se jedná o kvalitní spořicí účet.

Pro stejnou věkovou skupinu Halifax nabízí další dva spořicí účty. Prvním je Young Saver s úrokovou sazbou 2 % p. a. druhým je Kid's Fixed Saver se sazbou 2,35 % p. a. při fixaci na pět let. První zmíněný účet má mírně nižší sazbu, ale jeho výhodou je vysoká likvidita. Své peněžní prostředky má klient kdykoliv k dispozici bez penále.

Posledním spořicím produktem je Young Saver dostupný u Bank of Scotland. Tento účet se vyznačuje úrokovou sazbou 1,99 % p. a. a velkou likviditou. Prostředky jsou kdykoliv dostupné. Účet je určen mladým do 18 let.

Situace v oblasti osobních účtů je obecně v Británii srovnatelná se stavem v České republice a na Slovensku. Založení a vedení účtů bývá zdarma. Úrokové sazby jsou minimální, většinou je nalezneme v rozmezí od 0 do 0,2 % p. a. Na rozdíl od typických spořicích účtů, které zde byly analyzovány, běžné osobní účty nelze ke spoření využít.

Následující tabulka č. 11 shrnuje nabídku spořicích účtů pro mladé, jež jsou dostupné ve Velké Británii.

Tabulka č. 11: Přehled spořicích produktů pro mladé lidi do 26 let ve Velké Británii

Název účtu	Banka	Max. úrok. sazba	Platnost sazby pro peněžní zůstatek
Children's Instant Saver Issue 1	Barclays	1,50 % p. a.	neomezeno
Children's Regular Saver Issue 1	Barclays	3,45 % p. a.	do 1 200 Liber
Junior Cash ISA	Lloyds TSB	3,00 % p. a.	do 3 720 Liber
Young Savers account	Lloyds TSB	2,97 % p. a.	do 20 000 Liber
Junior Cash ISA	Halifax	3,00 % p. a.	do 3 720 Liber
Kid's Regular Saver	Halifax	6,00 % p. a.	do 1 200 Liber
Young Saver	Halifax	2,00 % p. a.	neomezeno
Kid's Fixed Saver	Halifax	2,35 % p. a.	neomezeno
Junior Cash ISA	Bank of Scot.	3,00 % p. a.	1 200 Liber
Young Saver	Bank of Scot.	1,99 % p. a.	neomezeno

Zdroj: Vlastní zpracování

Z předchozího textu je vidět, že ve Velké Británii je nabídka spořicíh produktů opravdu široká. Každá z uváděných bank má hned několik spořicíh produktů zaměřených na mladé lidi. Úrokové sazby se ve většině případů pohybují od 2 do 3 % p. a. Jak je uvedeno v tabulce č. 11, sazby mívají dostatečně vysoký limit maximálního peněžního zůstatku, nebo nemají žádný. Pokud navíc uvážíme ochranu vkladů britským finančním ochranným systémem až do výše 85 000 liber, je zřejmé, že spořicí účty pro mladé ve Velké Británii jsou výrazně výhodnější, nežli v České republice a na Slovensku. Likvidita je velice proměnlivá a liší se účet od účtu. U některých účtů výběry hotovosti nejsou nijak omezeny, naopak např. u ISA Junior účtů je likvidita velmi nízká a klienti zde musí počkat s výběrem svých vkladů až do svých 18 let.

4.2 Analýza investičních produktů

Investiční nástroje, na rozdíl od těch spořicíh, obnášejí větší riziko, které je spojené především s kolísáním aktuální hodnoty. Může dokonce dojít k situaci, kdy bude investice ztrátová. Toto riziko je vyvažováno obecným předpokladem mnohem vyššího zhodnocení na rozdíl od spořicíh nástrojů. Je nutné zdůraznit, že ani zisky minulé, které byly pomocí určitého investičního produktu dosaženy, nejsou zárukou stejného zhodnocení v budoucnu.

V České republice je na trhu investiční program Rybička od UniCredit Bank. S tímto programem lze spořit částku 500 Kč měsíčně, ale také jednorázově. Je možné si vybrat ze tří různých modelových portfolií. Mezi tato portfolia patří portfolio konzervativní, balancované a dynamické. Tento produkt je vysoce likvidní, záleží pouze na majiteli účtu, zda a kdy program ukončí a vybere své peněžní prostředky. Rizika jsou usměrňována v závislosti na délce investičního horizontu. Na počátku investičního horizontu tvoří portfolio spíše rizikovější akcie, které jsou postupně s blížícím se koncem investičního horizontu nahrazovány méně rizikovějšími dluhopisy. Historická výnosnost v tomto případě fondu s názvem Pioneer se mění velmi razantně každý rok. Např. v roce 2008 byl zaznamenán pokles o více než 40 %, naopak v roce 2009 nastal ve výkonnosti portfolia obrat, který vyústil v růst přesahující 20 %.

Podobná je situace na Slovensku. Zde nabízí investiční možnost se zaměřením výhradně na mladé lidi pouze UniCredit Bank. Jedná se o investiční spoření Pioneer UniPack Junior. Jde v podstatě o totožný produkt, který je nabízen i v České republice.

Ve Velké Británii je pro mladé jednou z možností jak investovat své peníze program Junior Stocks & Shares ISA, o kterém již byla v této práci zmínka. V tomto případě se jedná o investiční program, kde je možné dosáhnout výrazných zisků, ale zrovna tak i ztrát. Totožně se spořicí produktem Junior Cash ISA i zde je možné investovat až do částky 3 720 liber ve zdaňovacím období 2013/2014 bez daně z kapitálových příjmů. Junior Stocks & Shares ISA nabízejí Halifax, Bank of Scotland. Jedná se v podstatě o jediné investiční produkty, které jsou zaměřené na mladé lidi a určitým způsobem tyto lidi zvýhodňuje.

Investiční možnosti mladých lidí ve všech třech zmíněných zemích jsou celkově mnohem menší ve srovnání s výběrem a rozsahem nabídky produktů spořicích.

4.3 Srovnání spořicích a investičních možností

Pokud chtějí mladí lidé uložit své peněžní prostředky, pravděpodobně budou hledat výnosný a zároveň bezpečný produkt. Mnohdy také zaleží na likviditě zvoleného produktu. V případě, kdy mladý člověk předpokládá brzkou potřebu výběru svých uložených peněžních prostředků, je nutné se poohlédnout po více likvidním produktu. Jednou z možností, která splňuje některé, případně všechny podmínky, jsou bezpochyby spořicí účty a investiční produkty, kterými se zabývá tato práce.

Nyní je nutné zdůraznit některé typické znaky pro spořicí a investiční produkty v jednotlivých zemích.

Pro Velkou Británii platí:

- Na finančním trhu ve Velké Británii obecně panuje velká konkurence. Výjimkou není ani oblast spořicích a investičních účtů pro mladé lidi.
- Britská vláda podporuje mladé v oblasti spoření velmi intenzivně. Důkazem toho je program Junior ISA. Na tomto účtu mladí lidé nejsou nuceni platit žádné daně ze získaných úroků. Spořicí účet Junior ISA je nabízen v mnoha bankách, nejen ve čtyřech zmiňovaných. Úroková sazba na těchto účtech zpravidla dosahuje 3 % p. a.
- Na spořicích účtech lze obecně dosáhnout úrokové míry 2 – 3,5 % p. a. V rámci jednoho analyzovaného účtu dokonce 6 % p. a. Rizikovitost u spořicích účtů je minimální, a proto jsou uvedené dosažitelné sazby atraktivní.

- Vklady jsou pojištěny finančním kompenzačním systémem. V případě spoření jsou vklady kryty do výše 85 000 liber a vklady investiční až do výše 50 000 liber.
- Limity maximálních možných naspořených prostředků jsou dostačující. U některých účtů jsou dokonce neomezeny. Navíc se nepředpokládá, že by mladí lidé spořili milionové částky a byli tak něčím limitováni.
- Likvidita se liší účet od účtu. Pro mladé, kteří vyžadují mít neustálou možnost výběru peněz, i pro ty, kteří vědí, že své prostředky nebudou několik let potřebovat, je tu dostatečně široký výběr.
- Hlavní výhodou účtů pro mladé ve srovnání s účty věkově neomezenými jsou jednoznačně vyšší úrokové sazby. Např. úroková sazba u účtů Cash ISA se zpravidla pohybuje na hranici 2 % p. a. Úroková sazba u účtů Junior Cash ISA, tedy účtu zaměřeném na mladé, je sazba v průměru 3 % p. a. Podobně je tomu tak i u ostatní spořicíh účtů, kde jsou účty pro mladé zhodnocovány až o jeden procentní bod lépe.
- Většina účtů je určena pouze dětem do 18 let.

Typické znaky účtů pro mladé na Slovensku:

- V oblasti spořicíh a investičních účtů pro mladé nalezneme na Slovensku mnohem menší konkurenci ve srovnání s Velkou Británií.
- Banky zpravidla nabízejí pouze jeden spořicí produkt pro mladé a jeden nebo žádný investiční účet pro mladé.
- Úroková sazba u spořicíh účtů nepřesahuje 2 % p. a.
- Limity maximální výše naspořených peněžních prostředků jsou s výjimkou Účtu spoření pro mladé od Slovenské spořitelny a Stavebního spoření Profit Klíček od ČSOB nastaveny velmi nízko. Důsledkem je znemožnění mladým lidem spořit větší finanční částky s vyšší úrokovou sazbou.
- Na slovenském trhu je všeobecně v oblibě tzv. stavební spoření. Nicméně stavební spoření, které by zvýhodňovalo konkrétně mladé lidi, nabízí pouze ČSOB.

- Maximální úroková sazba, které lze na Slovensku u těchto produktů dosáhnout, činí 2 % p. a.
- Častým jevem jsou drobné poplatky za různé úkony.
- Většina produktů je velmi likvidních, jedinou výjimkou je stavební spoření, kde je možné získat své peněžní prostředky zpět až v rádech měsíců.
- Banky na Slovensku bohužel nejsou nijak výrazněji zaměřené na spořicí a investiční účty pro mladé. Úrokové míry těchto účtů odpovídají klasickým spořicími účtům, které jsou nabízeny i ostatním klientům. Navíc jsou zde mladí limitováni nízkými cílovými částkami, které je možné naspořit. Po překročení těchto limitů úrokové míry dále razantně klesají.

Na závěr se budeme zabývat situací mladých lidí v České republice, resp. možnostmi a výhodami v oblasti spoření a investování. Pro tyto produkty platí:

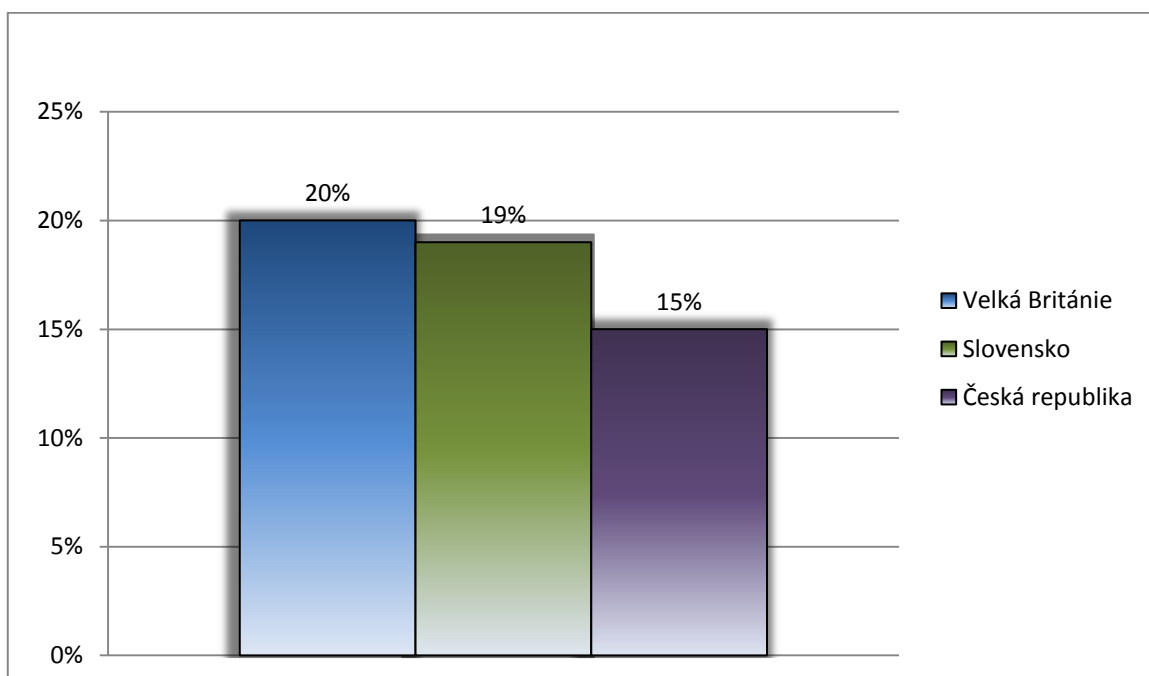
- Situace s nabídkou spořicími a investičními produktů pro mladé je v ČR podobná té na Slovensku. Konkurence v bankovním sektoru je jen mírně vyšší.
- V České republice lze dosáhnout úrokové sazby až 2,5 % p. a., např. u Dětské vkladní knížky, která je omezena limitem 250 000 Kč naspořených peněžních prostředků. U dalších produktů je to velmi podobné, jen s ještě nižšími limity.
- Poplatky za založení a vedení účtů většinou banky nevybírají, stejně tak jako ve Velké Británii.
- V ČR je jedním z nejvyužívanějších spořicími produktů stavební spoření. Pro mladé je na trhu zvýhodněné stavební spoření Mopísek a Junior s úrokovou sazbou 2 % p. a. a státní podporou.
- U některých produktů se banky snaží uvázat klienta na delší dobu, tím je snížena likvidita. Klienti pak mohou dostat vyšší úrokovou sazbu, takto je tomu např. u Dětské vkladní knížky od České spořitelny. Nižší likvidita je také u stavebního spoření.

- Úrokové sazby jsou u účtů pro mladé vyšší než v porovnání s účty věkově neomezenými, nicméně podobně jak je tomu na Slovensku, jsou zde nízké peněžní limity.

Z pohledu výnosnosti jsou na tom nejlépe klienti ve Velké Británii, stejně tak v případě rozsahu nabízených produktů. Je to způsobeno velkou konkurencí v britském bankovním sektoru. Mladí v České republice a na Slovensku jsou navíc vůči mladým ve Velké Británii výrazně limitováni vyšší potencionálně naspořených peněžních prostředků. Výše daní z kapitálových příjmů (platné k 1. 1. 2013) v jednotlivých zemích je ukázána v grafu č. 3. Rizikovost ve všech zemích je snížena pojištěním stanoveným místními zákony. Rozsah pojištění je v jednotlivých zemích odlišný. V ČR jsou bankovní vklady kryty do výše 50 000 Eur a na Slovensku do výše 100 000 Eur. V Británii je odlišné krytí vkladů za účelem spoření a za účelem investování. Vklady za účelem spoření jsou zajištěny do výše 85 000 liber a vklady za účelem investování do výše 50 000 liber. Likvidita je specifická a liší se u jednotlivých produktů, proto ji nelze hodnotit obecně pro jednotlivé země. Obecně si lze na všech analyzovaných trzích vybrat jak více likvidní, tak i méně likvidní produkty.

Graf č. 3: Výše daní z kapitálových příjmů ve vybraných zemích

Zdroj: Vlastní zpracování

Je dobré si uvědomit, že ne všechny úrokové sazby jsou fixní. V některých případech se jedná o účty s proměnlivou sazbou se vztahem na tržní vývoj úrokové míry. Banky

v některých případech mohou vázat své spořicí a investiční účty na další služby, jako je vedení běžného osobního účtu. Před volbou vhodného produktu by si měl každý uvědomit délku investičního horizontu.

Důležitou položkou nabídky bank by měla být přehlednost a jednoduché získávání informací o produktech z informačních materiálů či oficiálních webů. Z tohoto pohledu jsou na tom nejlépe banky ve Velké Británii. Jednotlivé parametry nabízených služeb jsou zde přehledně uspořádány. Klient tak je schopen ušetřit velké množství času. Situace bank v České republice a na Slovensku je v tomto ohledu horší. Informace jsou podávány neúplné, či neaktuální. Pro zjištění aktuálního stavu úrokových sazeb, poplatků či dalších informací je obvykle nutné zdlouhavě dohledávat v nejrůznějších cenících, úrokových sazebních či obchodních podmínkách jednotlivých bank.

4.4 Doporučení a návrhy na zlepšení

Z pohledu likvidity spořicí a investičních produktů jsou na tom banky ve všech zmíněných zemích podobně. Rozdíly ovšem nastávají v případě výnosnosti a drobné rozdíly z pohledu rizikovosti. Rizika vznikají při případné nesolventnosti banky. Tato rizika jsou výrazně zmírněna pojištěním, které je v dostatečné výši ve Velké Británii, České republice i na Slovensku. Pojištění je samozřejmě dostatečné z pohledu mladých lidí, kde se nepředpokládá, že by byly spořeny několikamilionové částky.

Výrazné rozdíly vznikají pouze v kategorii výnosnosti. Zde je na tom nejlépe Velká Británie, která má důmyslně propracovaný systém pro efektivní spoření mladých lidí. Bankám v České republice i na Slovensku lze doporučit zvýšení úrokových měr. Pozitivní dopad takového zvýšení by s velkou pravděpodobností pocítily i banky samotné, které by tímto krokem nalákaly více mladých klientů. Je zde předpoklad, že tito mladí klienti, kteří budou se svou bankou a jejími produkty spokojeni, by mohli u takové banky setrvat i nadále. Totéž platí v případě limitu, který se týká maximální možné naspořené hodnoty peněžních prostředků. I v tomto případě je na tom Velká Británie mnohem lépe.

K dalšímu zlepšení by mohlo dojít v oblasti informačních cest. Jednak doporučuji zpřehlednit propagační materiály, ale také oficiální weby. Na webech bank v České republice a na Slovensku by klienti jistě uvítali veškeré důležité informace na jedné stránce. To znamená bez složitého studování úrokových a poplatkových sazebníků. Tato

praxe bez problému funguje v soukromém sektoru bank ve Velké Británii, kde mají klienti všechny důležité potřebné informace uvedeny přímo u zvoleného produktu.

Poslední doporučení je v souvislosti se státními programy pro podporu mladých lidí v oblasti spoření a investování. Opět zde musím dát za příklad Velkou Británii. V Británii je zaveden program Individual Savings Accounts (ISA), který je podporován vládou a má své specifické výhody rovněž pro mladé lidi. Stát zde do určité výše naspořených prostředků zbavuje klienty povinnosti zaplatit z těchto kapitálových příjmů daň. Myslím si, že podobný model by bez problému mohl fungovat rovněž v případě České republiky a Slovenska. Není potřeba, aby politici vymýšleli nové a převratné systémy. Ve světě, a ve Velké Británii obzvlášť, jsou již nastaveny systémy, které fungují.

5 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce „Investiční a spořicí produkty pro mladé v České republice a vybraných zahraničních zemích“ bylo na základě analýzy a komparace vyhodnotit možnosti spoření a investování pro mladé lidi v České republice, Slovenské republice a Velké Británii.

Na začátku praktické části byly vybrány čtyři významné banky s velkou klientskou základnou, aby výsledky práce co nejvíce odpovídaly realitě ve vybraných zemích. Nejdůležitějším kritériem pro analýzu a komparaci byl zvolen ukazatel výnosnosti. Dalšími kritérii byly rizikovost a likvidita.

V další části práce byly zvoleny vhodné produkty, a to pouze ty, které byly specializované na mladé lidi do 26 let. Po analýze těchto produktů byly vždy vyvozeny závěry pro daný trh. U spořicích produktů jsou rizika zcela minimální. V případě investičních produktů jsou rizika vyšší, nicméně zde je předpoklad vyšších výnosů. Likvidita je taktéž velice podobná ve všech zvolených zemích. Na trzích jsou dostupné produkty jak s nižší likviditou, v případě ISA účtů ve Velké Británii a stavebního spoření v České a Slovenské republice, tak i ty s velmi vysokou likviditou. Nejvýznamnější rozdíly nalezneme v oblasti výnosnosti. Zde je na tom zcela určitě nejlépe Velká Británie, kde lze na spořicím účtu zhodnotit peněžní vklady o více než 3 % p. a. V České republice a Slovenské republice mladí lidé nezískají takto vysoké zhodnocení, případně jsou tyto účty jinak limitovány.

V práci jsou rovněž uvedena doporučení pro banky v jednotlivých zemích. České republice a Slovenské republice je zde také doporučeno zavést podobný podpůrný program pro mladé lidi v oblasti spořicích a investičních produktů, jak je tomu ve Velké Británii, kde tento systém funguje již několik let.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura:

Ekonomická revue. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita, 2012, roč. 15, č. 1. ISSN 1212-3951.

HEWITT, Sue. *Europe review 2003/04: the economic and business report*. London: Kogan Page, 2003. 403 s. ISBN 07494 40678.

HOLMAN, Robert. *Základy ekonomie: pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 372 s. ISBN 80-7179-890-8.

JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.

KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 5. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. 287 s. ISBN 978-80-247-2559-8.

KOZEL, Roman. *Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 280 s. ISBN 80-247-0966-X.

POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-717-9462-7.

REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8.

SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. 1. vyd. Praha: Profess, 1997. 532 s. ISBN 80-85235-51-X.

SMRČKA, Luboš. *Osobní a rodinné finance: (svět rodinných financí - jak spořit a rozmnožovat majetek)*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 258 s. ISBN 978-80-86946-41-2.

Internetové zdroje:

Analýza slovenského finančního sektora za rok 2011. *Národná banka Slovenska* [online]. [2012] [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Dohlad/ORM/Analyzy/AnalyzaSFS2011.pdf

Database. *Eurostat* [online]. [2013] [cit. 2013-04-23]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/sector_accounts/data/database

Finančné aktíva a pasíva slovenských domácností. *Národná banka Slovenska* [online]. Únor 2012 [cit. 2013-04-23]. Dostupné z: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_PUBLIK_NBS_FSR/Biatec/Rok2012/2-2012/01_biatic12-2_rychtarik.pdf

Makrodata a EU. *Finance.cz* [online]. [2012] [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/makrodata-eu/>

Total lending to individuals. *Bank of England* [online]. 2009-2011 [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://www.bankofengland.co.uk/statistics/Pages/bankstats/default.aspx>

Úspory obyvatelstva v ČR a v Evropě. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 2010 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/8901/Priloha_4.pdf

Velká Británie: Finanční a daňový sektor. *Businessinfo* [online]. 26. 9. 2012 [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/velka-britanie-financni-a-danovy-sektor-19074.html#sec3>

Vklady. *Národná banka Slovenska* [online]. [2012] [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/menova-a-bankova-statistika/zdrojove-statisticke-udaje-penaznych-financnych-institucii/vklady>

Výročná správa 2011. *Národná banka Slovenska* [online]. [2012] [cit. 2012-12-09]. Dostupné z: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/VyrocnnaSprava/VSNBS11.PDF

Vývoj statistik. *Asociace českých stavebních spořitelén* [online]. 31. 12. 2012 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/novinari-a-odbornici/vyvoj-statistik/>

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011. *Ministerstvo financí České republiky* [online].
7. června 2012, 4. září 2012 [cit. 2012-12-02]. Dostupné z:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

7 SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

TABULKY:

Tabulka č. 1: Struktura úspor českých domácností v roce 2010.....	22
Tabulka č. 2: Rozdělení vkladů u bank v ČR (mld. Kč).....	23
Tabulka č. 3: Rozdělení vkladů u bank na Slovensku (tis. Eur)	25
Tabulka č. 4: Rozdělení vkladů u bank ve Velké Británii (mld. liber)	26
Tabulka č. 5: Změna hrubých úspor domácností v letech 2007-2011 (v %).....	28
Tabulka č. 6: Osobní účty České spořitelny pro mladé lidi	32
Tabulka č. 7: Vývoj stavebního spoření v České republice	34
Tabulka č. 8: Přehled spořicíh produktů a osobních účtů pro mladé lidi do 26 let v ČR.....	36
Tabulka č. 9: Přehled spořicíh produktů a osobních účtů pro mladé lidi do 26 let na Slovensku..	40
Tabulka č. 10: Vývoj limitů daňového zvýhodnění pro programy ISA v letech 2009 –2014	42
Tabulka č. 11: Přehled spořicíh produktů pro mladé lidi do 26 let ve Velké Británii.....	44

GRAFY:

Graf č. 1: Vklady uložené v bankách ve vybraných zemích (celkem v Kč)	27
Graf č. 2: Vklady uložené v bankách ve vybraných zemích (na jednoho obyvatele v Kč).....	28
Graf č. 3: Výše daní z kapitálových příjmů ve vybraných zemích	49